

florentin smarandache

poeme hibride

EDITURA PENETRARE

florentin smarandache

poeme hibride

rondele bipolare

sonete sonate

criolette dezrimate

geamparale ad hoc

însoțite de fotografii

modificate frenetic

Coperta este realizată după o pictură a poetului și pictorului englez William Blake: *The Great Red Dragon and the Woman Clothed with Sun* (Marele dragon roșu și femeia îmbrăcată cu soare, 1805); aceasta pictură aparține unei serii de acuarele pictate între 1805 și 1810 (când Blake a fost însărcinat să creeze peste o sută de tablouri destinate să ilustreze cărțile Bibliei) și acompaniază *Apocalipsa lui Ioan*.

Ilustrațiile din interior sunt fotografii realizate de autor în diverse călătorii (din Antarctica sau Groenlanda, până în Galapagos sau Polinezia) și alterate pentru a servi unei intenții auctoriale cu ajutorul filtrelor unui programe de editare fotografică.

florentin smarandache

poeme hibride

rondele bipolare
sonete sonate
criolette dezrimate
geamparale ad hoc

însoțite de fotografii
modificate frenetic

Oradea, 2021

Editura Ferestre
Str. Al. Cazaban 212
Oradea
România

Lectori:

Miron Blaga, scriitor (Oradea, România)
Victor Gribincea, editor (Suceava, România)
Ștefan Iancu, profesor (Turda, România)

ISBN 978-1-59973-704-1

9 781599 737041 >

fuga nemișcată

rondele bipolare

I [fluturii morți...]

fluturii morți de emoție
călătoresc în nova scoție
unde arborii sunt primeniți cu flori
în geamătul aprinselor culori
și dragostea-i la promoție

toamna îți cerne tristețea doar ție
aripile picură în leagăn pal și ți-e
teamă ca de un strigăt și implori
fluturii morți de emoție

să-ți implanteze făina liniștii la disecție
când giulgiurile iernii te cuprind cu ambiție
ca o dragoste de oameni ulteriori
cu care te-ai intersectat deseori uneori
ca niște fluturi ai morții răniți în comoție

fluturii morți de emoție

II [beau uitarea...]

beau uitarea înecatã în pletele tale
și pãsãri chele zboarã agale
ah am nevoie de un nou nume
luna clipește din ale oceanului spume
când te descalți de sandale

și te dezgolești pânã la suprarenale
cu degete paralele și inegale
adâncit în sinea mea anume
beau uitarea înecatã în pletele tale

coloane infinite de vocale
am ridicat și ale mele și ale
tale albume de poze postume
pașii tăi au refuzat să mă-ndrume
printre himere de idei potențiale

beau uitarea înecatã în pletele tale

III [metri cubi...]

metri cubi de îndoieli în tropot
prin inimă întunericul în ropot
s-a aprins icnește bufnița hahalera
printre undele blonde de aloe vera
sticlesc îndoielile într-un clopot

e toamnă din nou și umbra mea-i tot
nelocuită ca un hoit heterozigot
ciripind lovi-te-ar covidul sau holera
și metri cubi de îndoieli în tropot

necazurile sună lung la ușa robot
mă străbate ades un gând prin scrot
să caut de ouă oosfera
e drept e-atât de strâmtă garsoniera
să calculez să înmulțesc să socot

metri cubi de îndoieli în tropot

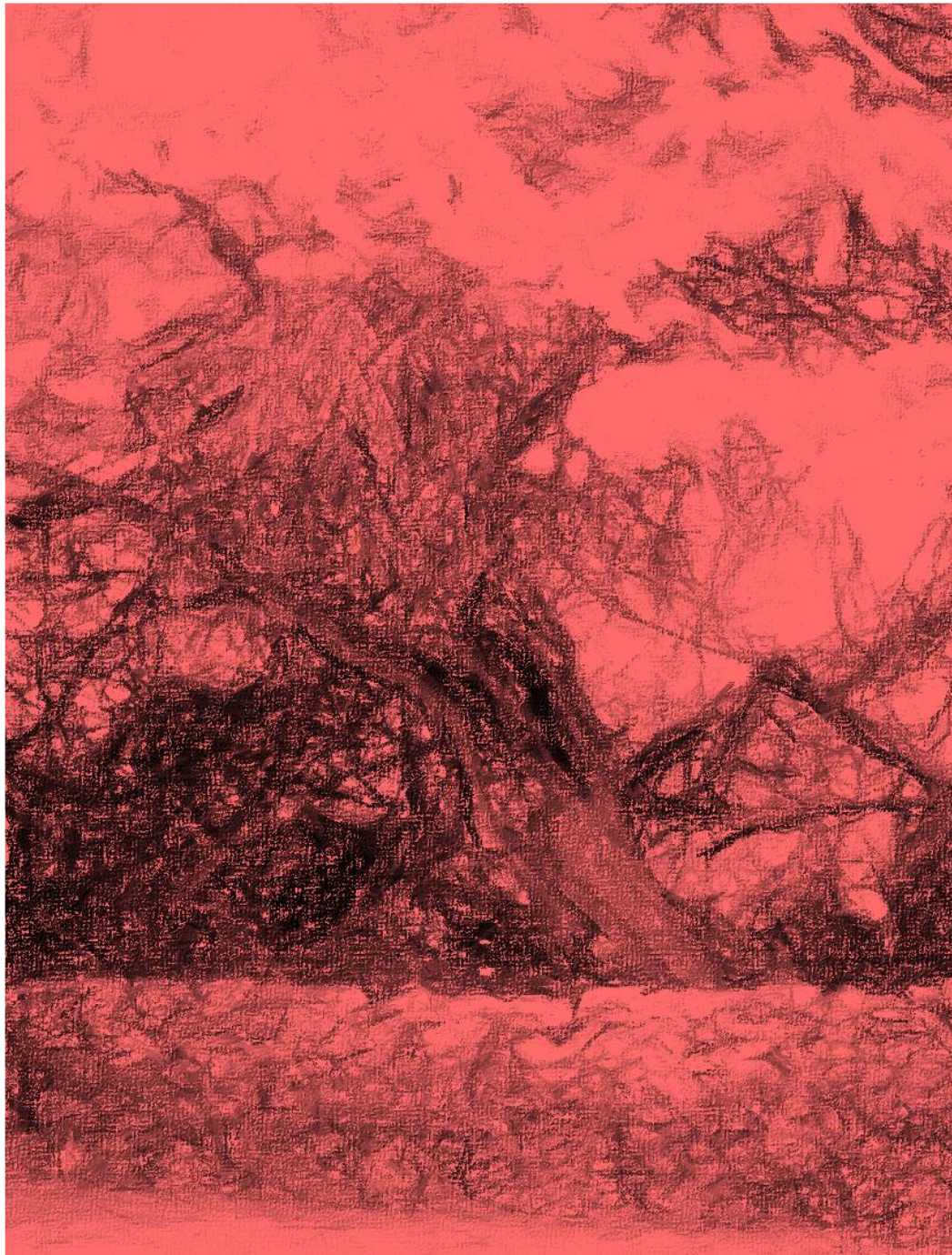
IV [linia curbată...]

linia curbată e-un purice în salt
toarnă-mi vina-n cupe de asfalt
plângeai cu lacrimi de ceară
aseară cu ochii în stare penitenciară
frumusețea ta era ca un asalt din înalt

ești ca o bucurie cu lacrimi pe-un șpalt
ești ca un țipăt cu pietre o gheară
îndreaptă-ți linia am strigat dulce fiară
căci linia curbată e-un purice în salt

un fulger a țâșnit în mine și tresalt
la vaga amintire a celuilalt
frumusețea ta e-o bombă nucleară
prin care simțurile toată zbiară
cuprins de sufletul spațiilor iarăși exalt

linia curbată e-un purice în salt

V [nu există moarte...]

nu există moarte ci timpul care se oprește
îți zici când viața ți-e prinsă ca-n clește
dimineața aceasta e identică cu celelalte
cuvintele izbite de gol par învoalte
pe geam tăcerea neîntrupată se bleojdește

te zăresc dincolo de florile de măceș te
strig dinăuntru și dinafară cuvântul zidește
după ce se împiedică și face câteva halte
nu există moarte ci timpul care se oprește

așa e atunci când cuvântul meu se logodește
cu tăcerea ta și un nu știu ce cerșește
sufletul uscat al focului în alte
închisori migrează și ceasurile-s înalte
eu întineresc ea îmbătrânește

nu există moarte ci timpul care se oprește

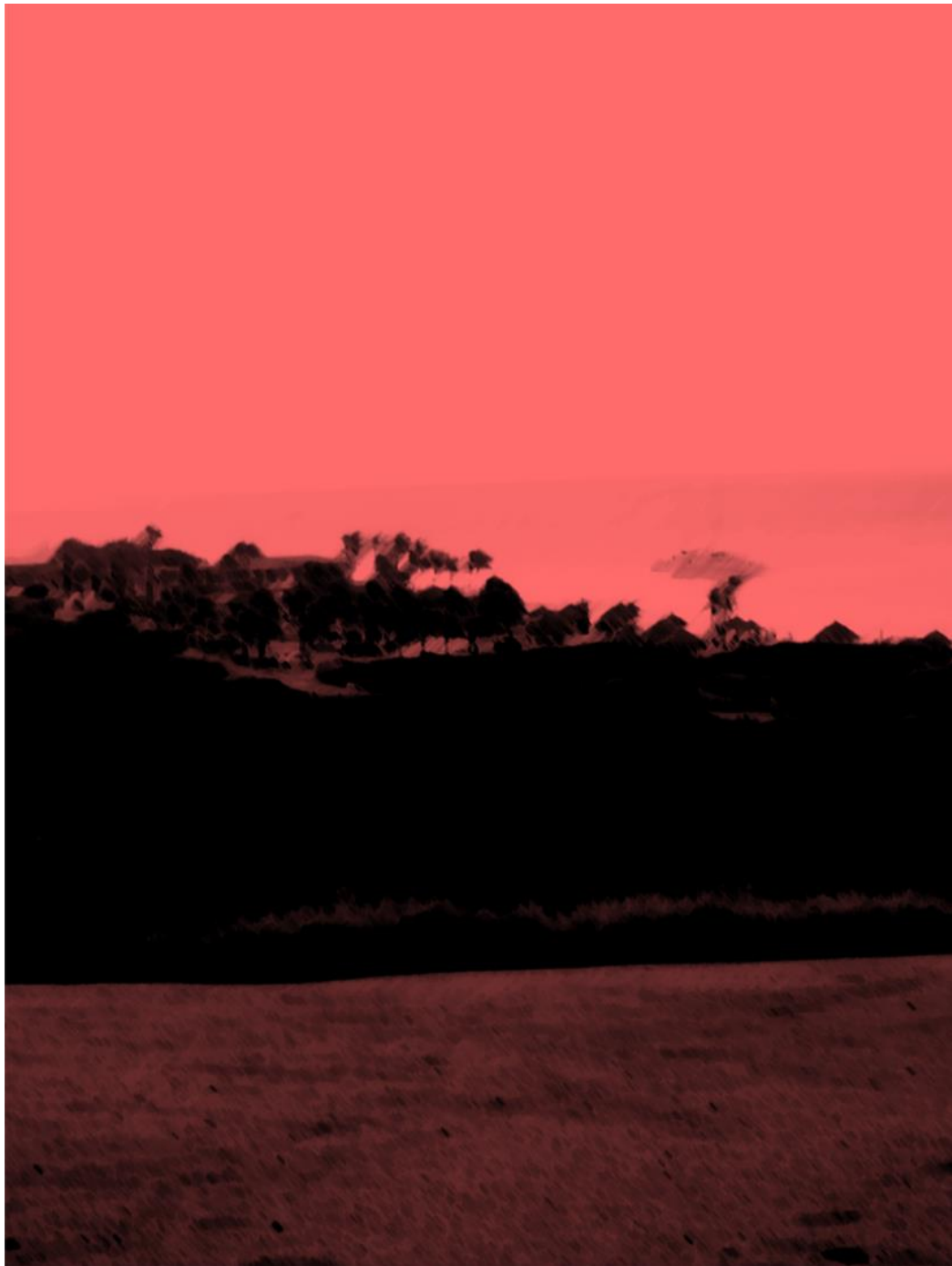
VI [pe drumuri cariate...]

pe drumuri cariate de noroi
stolul de zile fâlfâind vioi
se cățără pe scări spre zare
porțile închise cu cheia speranțelor oare
lăsa-vor să intre un zgripturoi

ca o oglindă aruncată la gunoi
deghizată-n nuferi și în caprifoi
și în dafini urâți ruți din soare
pe drumuri cariate de noroi

peisajul aleargă în privirile goi
de-atâta zăbavă printre strigoi
speranțele cresc în haite de cicoare
pe poarta transparentă de-atâta paloare
timpul pleoscăind se strecoară șuvoi

pe drumuri cariate de noroi

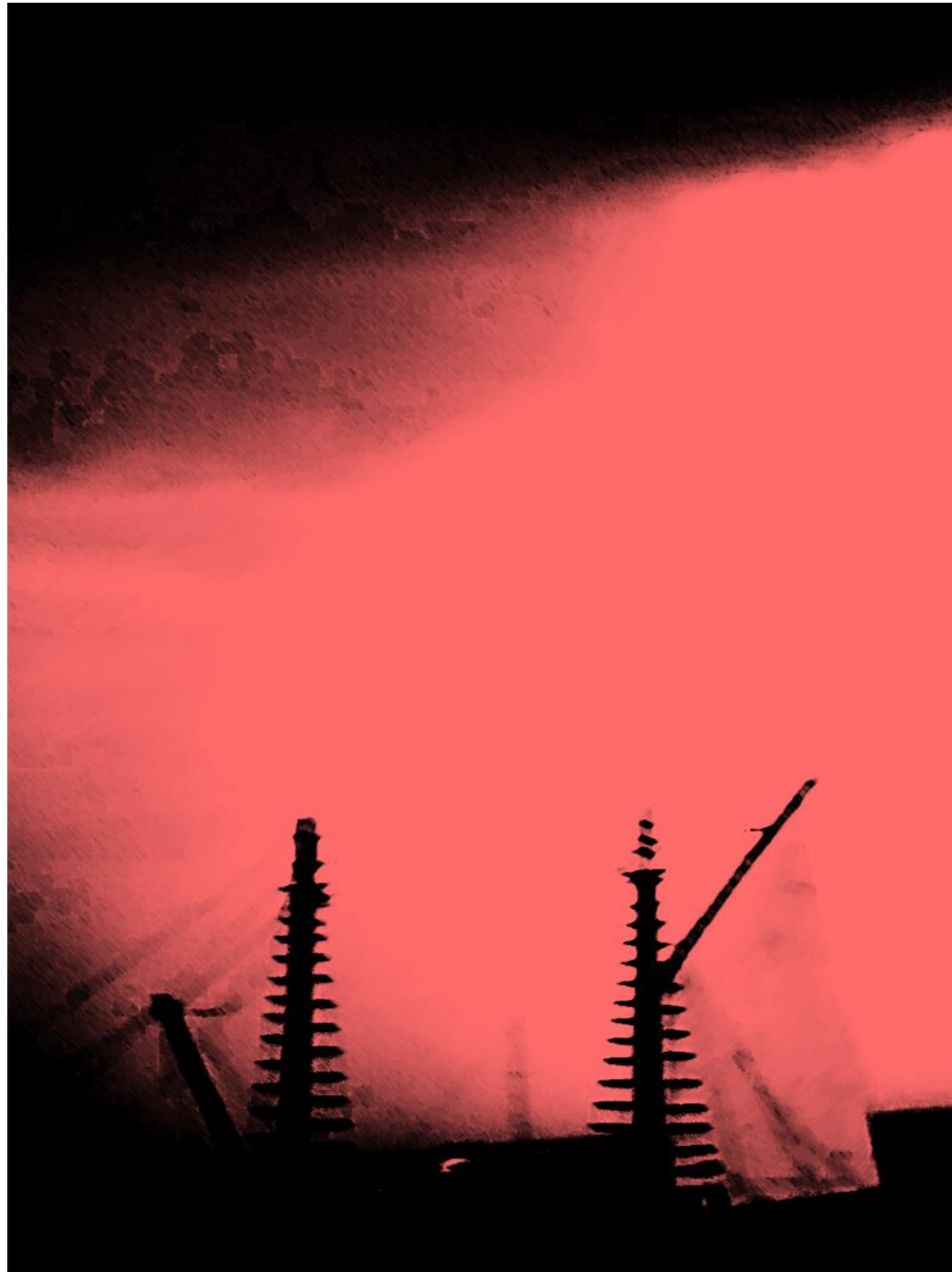
VII [să sucesc gâtul...]

să sucesc gâtul ideilor simt o urgență
după o îndelungată convalescență
calc cu picioare sârmoase plaiul
putrezind sub bozi unde e raiul
promis într-o inexistentă existență

soarele tăbăcește bolta cu intransigență
scriind cu razele printre nori în demență
cu tocul mânjit de eternitate în tramvaiul
numit de-al dracului providență

poezii scoase în grabă din jurisprudență
cu buze umezite în dizidență
pregătiți-vă aliniați-vă vine craiul
ce a răsturnat caravanseraiul
și vă promite o nouă insurgență

să sucesc gâtul ideilor simt o urgență

VIII [părul tău blond...]

părul tău blond răvășit de pescăruși
aurul topit umple ziua de lotuși
marea bate-n nisip medalii de dor
fulgi de soare și-un sărut de spumă sonor
zările cu ochi albaștri ca niște intruși

pace ție dragoste un'te pierduși
te plimbi printre ranfortii contrapuși
valul îmbrățișat de malul dresor
părul tău blond răvășit de pescăruși

pe brazda de ape a vântului duși
se-nalță și cad pescărușii supuși
din barca în valuri învibrându-se ușor
răzbate spre țărm un cânt robitor
marea e o prăpastie răsturnată totuși

părul tău blond răvășit de pescăruși

IX [o poză fierbinte...]

o poză fierbinte fumega frumos
ființa mea scoase un strigăt stufos
stau aliniați în spatele meu ani și ani
și-mi vine să-i alung cu bolovani
să-și tânguie zborul în jos

cui te suferi supus și duios
inimă exactă așezată pe dos
din carapacea ciugulită de pelicani
o poză fierbinte fumega frumos

ca un ziar găurit sufletu-mi crapulos
vai suflete cu creierul scos
oglinda râde cu niște bețivani
de ochii mei rămași orfani
în creierul meu cu sufletul stors

o poză fierbinte fumega frumos

X [cuvinte țesute...]

cuvinte țesute cu sila să-și facă stagiatura
cuvinte ascultate cu privirile literatura
în care cercul e-un poligon fără laturi
și inimi împlumbate dau sfaturi
întinerite litere turuie tura-vura

să împrumute din matematici apogiatura
să nu iasă pe dos electrogravura
să așezi rima-n straturi ca pe zarzavaturi
cuvinte țesute cu sila să-și facă stagiatura

aurul behăie ascuns în noroi și în pănura
în care se corodează codobatura
sila umple mări și uscături
cu restricții propagandă și alte rahaturi
să pară c-atâta mai este literatura

cuvinte țesute cu sila să-și facă stagiatura

antigravitația răului

sonete sonate

I [mestecenii apofizați...]

mestecenii apofizați cu var
noaptea crește cerul se-nchide în jur
ploaia floare tulbure curge șnur
și gustul e surd sau foarte amar

ura e un sentiment atât de singur
voci mute prevestesc un coșmar
cuvintele îmbătrânesc în dicționar
ploaia cu fruntea de foc și mercur

călătorește prin transobscur
vagoane de măști pe bătrânul scuar
amintesc de eternul cusur

lumânările suferă de cancer pulmonar
tunurile bubuie pacea în tur
trăiască universul concentraționar

II [apăsând cu picioarele...]

apăsând cu picioarele pe fiecare cuvânt
ca un tun împachetat în surprize
abandonat pe brize spânzurate-n balize
cu oglinzile înnegrite de timpul blând

în snopi de cuvinte ucise fără mize
un cântec moare fără consimțământ
e o durere mai puțin pe pământ
ies sufletele din mugurii morții-n valize

plăcerea mâniei face vocalize
neoprită morișcă a timpului înfrânt
natura nu mai funcționează fără avize

îți vine să vomیți un descânt
să-l reverși peste florile de ciumize
nici moartea nu mai e un deznodământ

III [iarba miroase...]

iarba miroase a ciute și strig
că sunt tânăr ca un răsărit
care nici nu se naște nici n-a murit
ca un mugur înfiorat în marele frig

ca un dinozaur ca un bandit
ce-și ascunde comoara în pipirig
adunată din furt pfening cu pfenig
și știe că fi-va veșnic pândit

ca un miner îndălbit și aprig
ca un gând ostoit ca un neisprăvit
ca un pește prins fără momeală-n cârlig

ca mortul nespovedit
ca munca fără câștig
ca drumeagul părăsit

IV [cum dispar...]

cum dispar cuvintele măturate de timp
ca niște stele dolofane cu picioare groase
degerate răpuse la secția de infecțioase
zilele îngălbenesc în calendar fără nimb

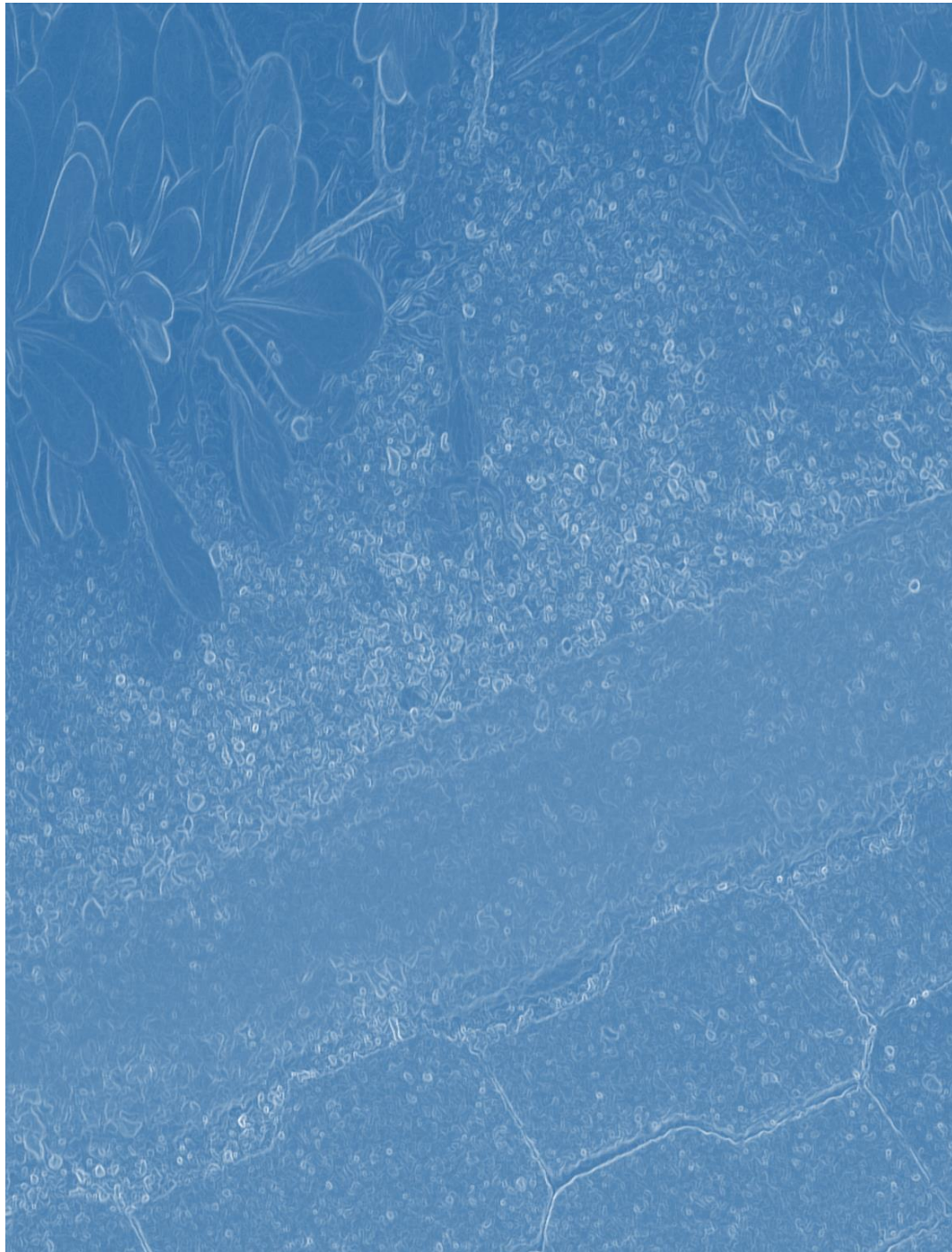
umbre de păsări zboară pe pământ zdrențăroase
ce n-aș schimba să pot să mai schimb
ce se mai poate din acest anotimp
prins în povara ireversibilului ca-n mucoase

scobite cu sabia din nările unui limb
stropi de iubire în batiste jechoase
ultimele secunde din ceasornicul vechi mi le plimb

și dezvolt alergie la o dragoste fals de frumoasă
aici noaptea aici flacăra în contratimp
și-ntre ele eu în calaj la altitudine joasă

grabă verticală

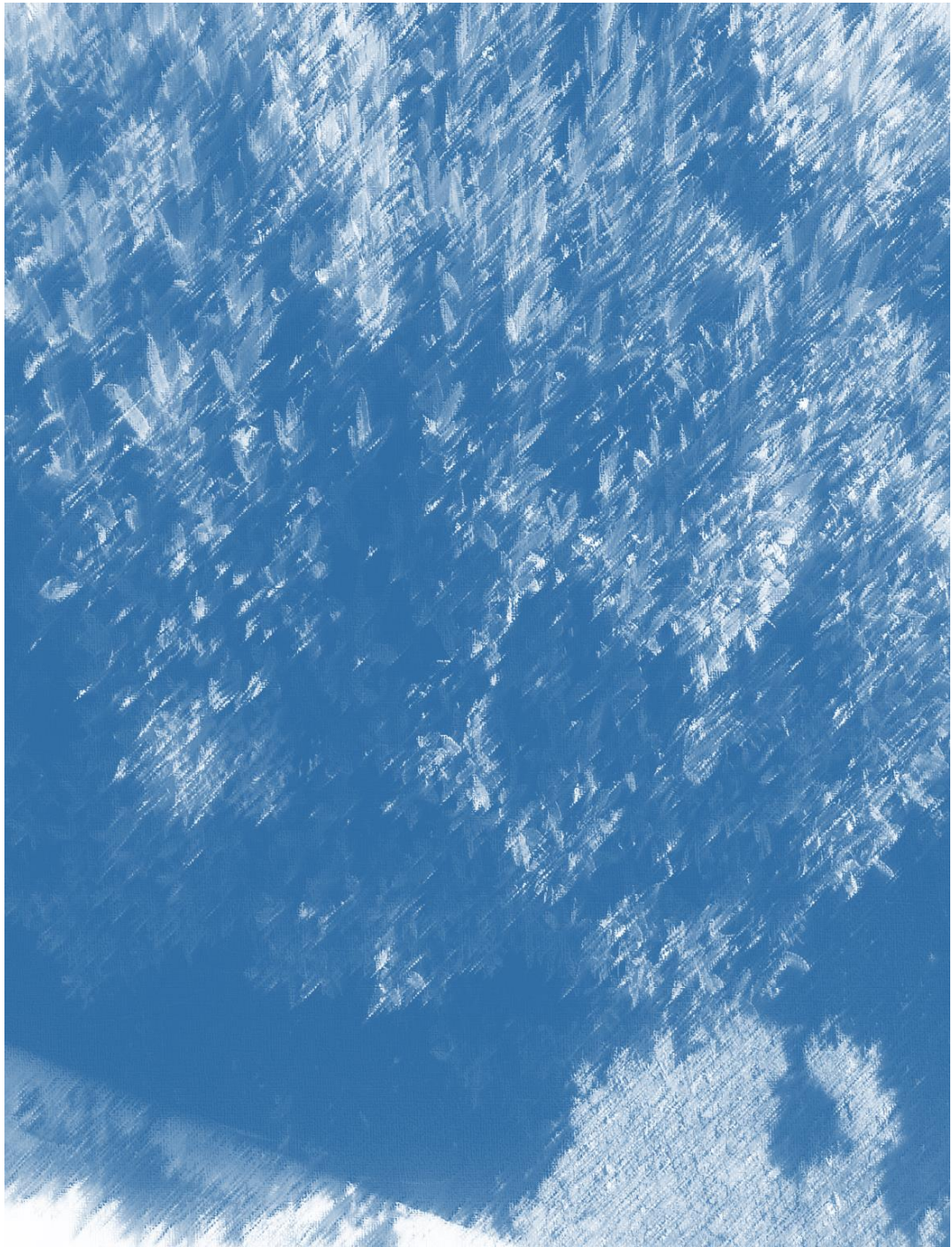
criolette dezrimate

I [pământul este...]

pământul este o întindere de umbre
fiecare este umbra celuilalt
sclavi tăcerilor reciproce
eu trec călare pe trecutul meu
obsesia mea a fost să ochesc adânc prin vremi
frunze de viață se scutură pe drum
stelele s-au apropiat de mine amenințător
tăcerea vorbește arar cu gura dimineții

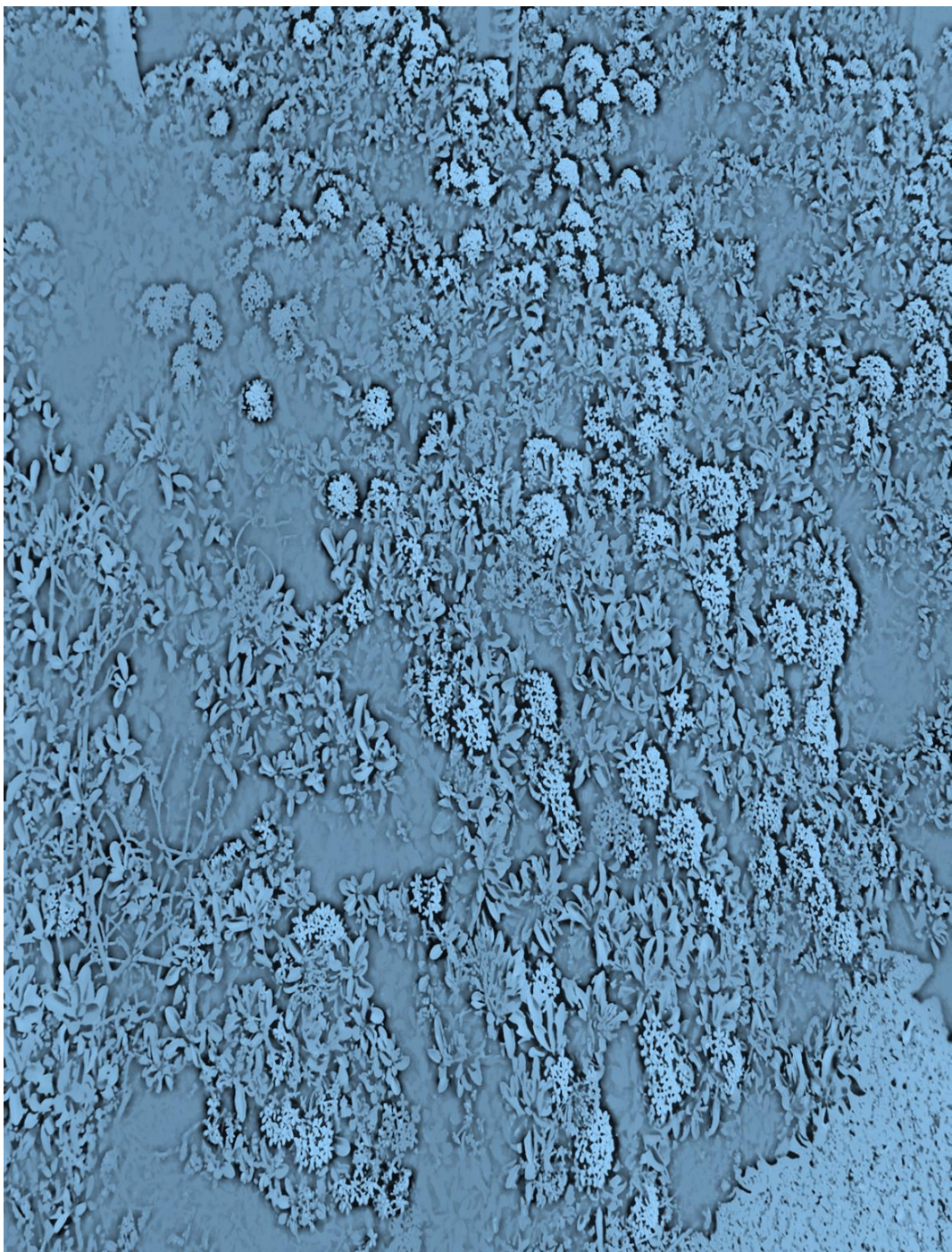
timpul trage după el umbra vieții
și mi-e frig și-s mut și mă predau ceții

II [o oră plesnind...]

o oră plesnind borțoasă de lumină
dă timpul la o parte și merge înainte
în nămiaz soarele ațipea pe-o ureche
buzele fierbinți ale morții boarea vieții
mă înconjurau cercuri de beznă
râurile se înecau mi-amintesc
vitezele mari demonstrează că distanțele-s scurte
și timpul e lung și hapsân

cicatricele nu dor dar rămân
văd puncte peste noapte sunt bătrân

III [petale roze...]

petale roze ridicate în extaz
făcuseră infarct de curiozitate
căsca ziua cu dinții dimineții
îți sorbeam culoarea
pumnalul de pulpă valsul inimii
te dezbrăcam c-o șoaptă
te respiram printre flori
îți călcam umbletul

îmi pierdeam cumpătul
mică pe cât lacrima mare ca zâmbetul

IV [prin geamuri sparte...]

prin geamuri sparte viscolul fluieră
în biserică printr-un ochi de cer
copacii au râs de zăpadă
izvoarele izbucnesc în plâns
ape în concentrare
trecutul strânge prezentul
marea cântă din valuri cu voce aspră
întunericu-i o lumină condensată

libelula ideii zace beată
răsare ora mereu repetată

V [hemoragia de raze...]

hemoragia de raze a soarelui tinde
spre cancer în intertempurile interioare
noapțile orbesc în dimineți
a plânsului cămașă muiată e-n întuneric
animalele au un fel de verde-n priviri
cerul a răcit și trăsnete tușește
pământul culege stelele în poala lui
plutesc pe tăcere gândurile toate

și parcă nu mai pare peste poate
interjecțiile să fie substantivizate

VI [în viață vreau...]

în viață vreau să mor o singură dată
dealul îmbracă un pulover verde
tricotat de primăvară
plânge iarba sub copacii bărboși
frunzele-mpletesc o căciulă nouă
pe fruntea rămuroasă a trupului
orele cad pe lângă mine alături
ca niște obraji păliți la întuneric

viața îți dă timp cadaveric
mă ridic ca pe ecran un generic

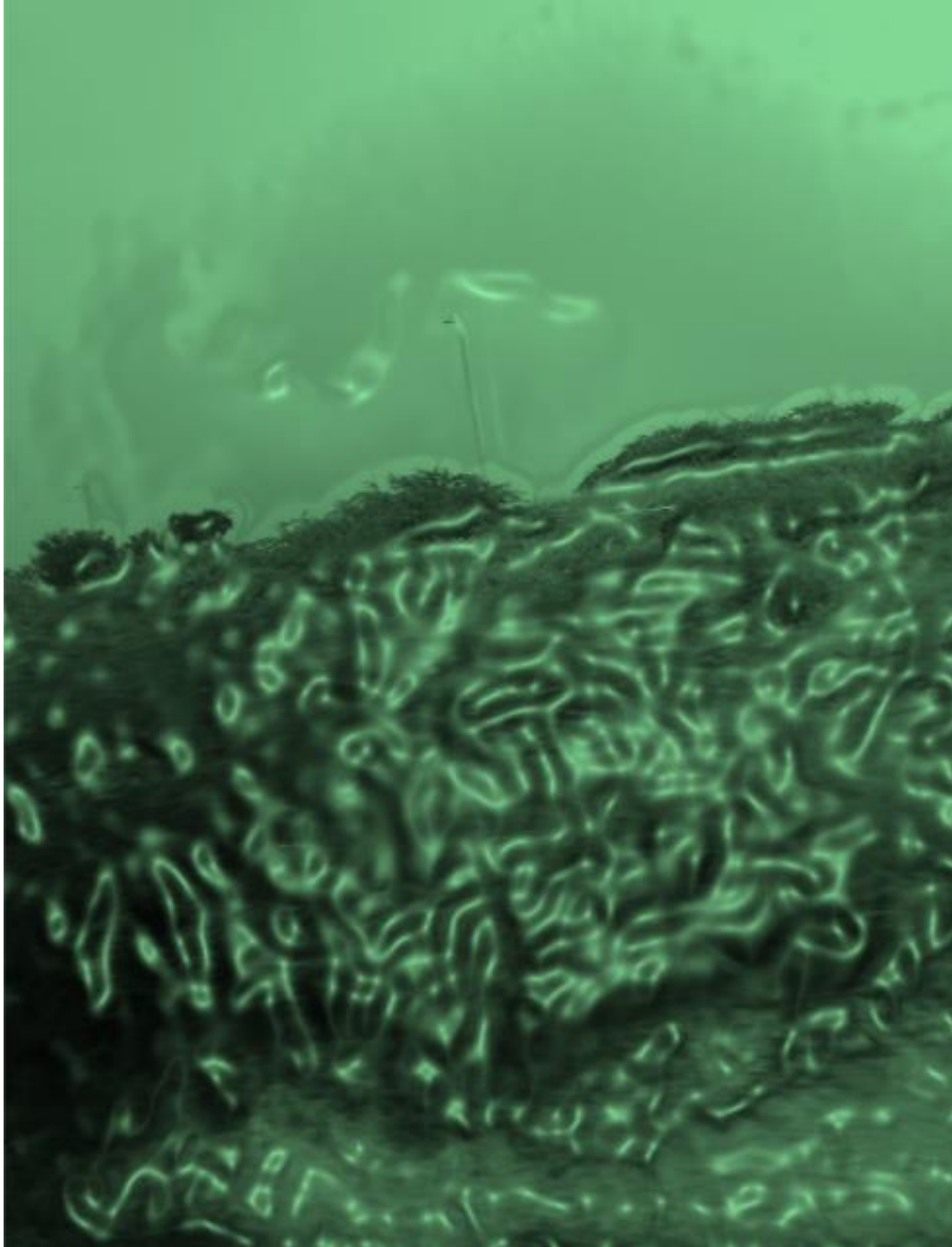
împuşcând amintiri

geamparale ad hoc

I [frunză verde...]

frunză verde ceață deasă
am găsit o rimă-n casă
și nu-mi place n-ai ce face
când ai astfel de mijloace
dau s-o zvârlu pe fereastră
pică-n capul dumneavoastră
s-o ia naiba rimă goală
care m-a băgat în boală
dau s-o zvârlu în grădină
carboxihemoglobină
florile în leșin cad
ochii strigă sferic ad
kalendas graecas frate
lasă rima n-o mai bate
de ce-atâtea nopți în viață
am plimbat bezna pe ață
verde frunză deasă ceață

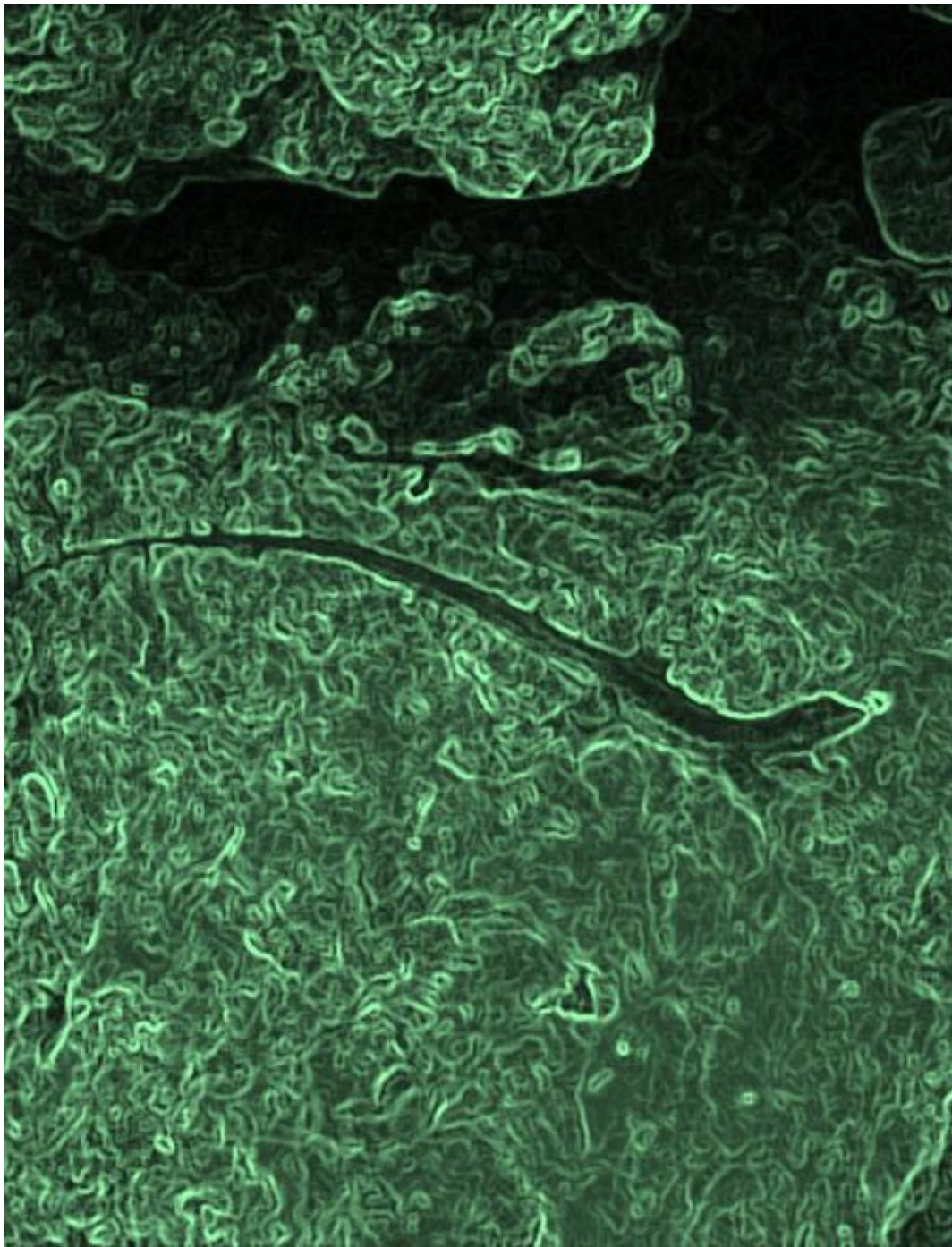
II [și iar verde...]

și iar verde de cucută
noe-și construi o plută
și-o uzina de gângăanii
și-ncă una de guzgăanii
ziua când veni potopul
pregăti epidiascopul
uite-așa salvă bătrânul
și iobagul și stăpânul
timpul sare-un pic pe trepte
iarăși vin vremuri deștepte
unde-i noe nu e noe
să mai facă o canoe
iarăși să ne izbăvească
de pedeapsa cea cerească
omul să nu covidească
nimenea să nu crâcnească
bea cucuta pe sub mască

III [de-aș trăi...]

de-aș trăi până la vară
să merg în aruba iară
și până în mozambic
sau pe un ghețar pitic
vise debile mintal
de scrântit sentimental
nici aruba n-oi vedea
că doar nu-s vreun șahzadea
nici tu soare nici tu gheață
fire-ai tu să fii de viață
vaccina-m-aș și n-am cui
vaccina-m-aș codrului
codrului tăiatului
frate nefârtatului
c-am rămas fără de țară
și-mi se scoală gândul iară
să trăiesc până la vară

IV [mașina chioară...]

mașina chioară de-un far
oprește la lupanar
ora-și crește turnul ei
și pe drum doar derbedei
colonie de lichele
în vizită pe la iele
din mașină ce să vezi
se scoboară fix trei iezi
vântul fruntea le lingea
părul nici că se mișca
la bătaie se lua
cu oricine se-ntâlnea
de pe-acolo am tulit-o
lăsând în urmă un sgraffito
nițel cam rudimentar
artificiu literar
la lumina unui far

V [și-am zis verde...]

și-am zis verde de mohor
duce-te-ai ca un cocor
bombardând în telefon
în limbajul alofon
ce științifică eroare
argument la vrăjitoare
și pe urmă rămăsei
cu ideile-n fuștei
sentimentele plouate
și visuri prostituate
o durere-irațională
contracarare corporală
rupe din vioară-o notă
las-o naibii de cocotă
margarete-n fuste scurte
nu se mai răsar prin curte
și-am zis verde ultrascurte

VI [leru-i ler...]

leru-i ler și-un rinocer
vreau s-anin cuvinte-n cer
să scutur din păsărele
trilurile bulgărele
în covat-aduna-le-oi
și le-oi pune un pic de-a moi
să-mbucure buzele
să se-mbete muzele
și mândra oi săruta
olecuț de-i ajuta
bădie soare de-ai vrea
colo-n cer te-i ascundea
dup-un noruț roz-ciclam
până pun pe cal un ham
și în codru mă dispar
fără stea ori felinar
leru-i ler și un ferpar

VII [mare-i lumea...]

mare-i lumea eu nu încap
și mă dau de-a curu-n cap
ce să dreg și ce să fac
de-un leac monomaniac
îs tăciune-uitat în vatră
crocodil pierdut de șatră
cu savantă neștiință
mă mai zgâi dup-o catrință
prin perdele decoltate
și traduceri mutilate
din fauna cărților
scoate-m-or omorî-m-or
gânduri mi le-or tortura
și-or sparge claviatura
să tac necântecul liniștii
în mijlocul miriștii
ca să-ncapă specialiștii

VIII [frunză blondă...]

frunză blondă și codată
făcui bătături o dată
bătături la inimioară
de mă schinjuir-o vară
nămâloasă și amară
timpul timpă zborul zboară
ce să te mai uiți la ceas
bezna suna grav din bas
de pe buze-n metatars
habar n-aveam că m-am ars
când iubirea dădea-n foc
venea de la iarmaroc
ditamai un bărbătoc
plin de ace în cojoc
soț al soaței rubicondă
da și iubii cândva din frondă
o codată și cam blondă

IX [geaba-mi zici...]

geaba-mi zici acum mă iartă
către inima-mi n-ai hartă
ochii tăi ca doi strigoi
sunt ca banii răi purcoi
parc-ar fi niște cioroi
chitiți pentru tărăboi
geaba mi te-apropii tu
crezi că ai vreun paspartu
de nesațuri violente
cu garoafe violete
flori mirate genele
genele hienele
râs de ape-n cercuri ai
când din mijloc cetluiai
șoldurile-n șerpuiri
vagaboande închipuiri
geaba ce împotriviri

X [ești un crin...]

ești un crin care fumează
și un flutur ce nechează
ochiul tău lac înghețat
pare semifabricat
iar șerpilor brațelor tale
nu-s chiar niște trufandale
întrupa-te-ai în cuvânt
ca apoi să îți fac vânt
iubi-te-aș la microscop
mai așa cam în galop
iubi-te-aș că ești din aur
dar mi-e frică de centaur
iubi-te-aș dar nu știu cum
că-s ca spânzuratu-n drum
agățat ca un trofeu
de gâtul lui dumnezeu
dă să trag un fum și eu

autocunoașterea prin paradox

Noul volum de versuri al lui Florentin Smarandache este scris și expus în binecunoscutul stil al fondatorului paradoxismului, *pe paradoxește*. Fiecare poezie – 30 la număr, împărțite inegal în patru cicluri, funcție de “specia” literară (pretins) utilizată – este însoțită de o imagine, imagini despre care aflăm dintr-o explicație marginală că sunt obținute, prin varii *deformări* și *filtre*, din fotografiile realizate de autor în lumea largă. Ilustrațiile nu sunt plasate întâmplător, ci într-o tentativă de oglindire a peisajului poetic, fiecărui ciclu corespunzându-i câte o tematică deformativă și cromatică.

Sunt și nu sunt multe noutăți stilistice și de conținut în noul volum al profesorului de matematici din deșertul filmelor western. Una peste alta, Smarandache pune la îndoială, ca totdeauna, *totul*, evitând fundăturile unor răspunsuri provizorii, preferând *drumul*, și nu *destinația*, căutând mereu următoarea întrebare, chiar cu riscul de a descoperi că este aceeași, doar că altfel formulată.

Poezia lui Smarandache debordează de oximoroane, dacă nu principalul instrument expresiv al paradoxismului, atunci cu siguranță cel mai vizibil (fuga e *nemișcată*, pozele sunt *postume* – dar repertoriul este extrem de bogat). Avem parte de jocuri fonetice (*fierbinte fumega frumos, scoase un strigăt stufos, hoit heterozigot* ș.a.), dar și de disonanțe cognitive (mergem cu *argumente la vrăjitoare*, iar păsările sunt *chele*), pentru că Smarandache iubește contradicțiile performative (gândurile îl străbat *prin scrot*, vrea să caute ouă în oosferă, iar femeia nu își dezgolește sânii, ci se dezbracă până în dreptul *suprarenalelor*).

Personajul (eul liric) din aceste poezii ale lui Smarandache e *un spânzurat* la maginea drumului, cerșind un ultim fum de țigară, fotografiat antum și postum, înainte de relegarea lui în rai, contrar legilor firii după care lumea a funcționat până nu demult. Pentru că disperarea și furia zilelor s-a insinuat, mai pe furiș, mai pe poarta din față, în poezia lui Smarandache, strecurând “șopârle”, aproape ca-n vremurile cenzurii. Știm din miile de pagini din dosarul de urmărire al Securității, dacă nu din creația sa dinainte de 1989 (care a putut fi publicată doar ulterior), că Smarandache se specializase în astfel de “boacăne” subversive. Să notăm câteva pe stil nou: fotografiile sunt *modificate frenetic*;

vagoane de măști sunt aruncate pe *bătrânul scuar* (primul sonet, p. 29); *stelele (...)* sunt răpuse la secția de *infecțioase* (al patrulea sonet, p. 35). Al zecelea rondel (p. 25), dar mai ales a doua (p. 55) și a treia geampara (p. 57) sunt mai mult decât elocvente, încât nu ne-ar mai rămâne decât să clamăm, în cor, împreună cu poetul: *trăiască universul concentraționar* (primul sonet, p. 29)

Smarandache găsește oportun să pună la îndoială rosturile poeziei într-o astfel de lume. De aceea, rondelul face pluralul *rondede*, care sunt *bipolare* (maniacale, mai degrabă decât cu doi poli), sonetele sunt *sonate* (deci tot cu probleme psihice), trioletul (care a devenit *criolet*, probabil prin contaminare cu eng. *cry*) este *dezrimat* (i.e. i s-au eliminat rimele), iar versurile scrise (aproximativ) în ritmul poeziei populare sunt niște *geamparale ad hoc*. Poetul găsește rime din întâmplare și pe oriunde: rima pe care o găsește în propria-i casă (în prima geampara ad hoc, p. 53) nu numai că nu mai e de niciun folos, ci este chiar periculoasă (azvârlită pe geam, sparge capetele trecătorilor), dacă nu letală (aruncată în grădină, omoară florile). Într-o poezie în care imită versul popular, Smarandache nu ezită să arunce un termen medical, în consonanță cu vremurile pe care le trăim, definind rima bântuitoare drept *carboxi-hemoglobină*, o substanță rezultată din combinarea

monoxidului de carbon cu hemoglobina în sânge care duce la moartea pacientului prin incapacitarea transportării oxigenului la țesuturi.

Frumusețea sublimă a naturii, cu fluturi și culori, e mai mult o amintire. O furtună solară (poetul vede o *hemorație de raze*), căci despre așa ceva pare să “povestească” a cincea crioletă (p. 47), sugerează dezordinea lucrurilor naturale: *parcă nu mai pare peste poate / interjecțiile să fie substantivizate*.

Într-o plimbare prin natura absurdă și absurdizată (căci aflăm din al doilea sonet că *natura nu mai funcționează fără avize*, p. 31) – un fel de junglă a lui Smarandache, probabil nu una de tip Meinong, dar nici departe –, *pe drumuri cariate de noroi* (al șaselea rondel, p. 17), întâlnim ciute la braț cu dinozauri, niște cocori și-un rinocer, strigoi și zgrițuroi, purici și pescăruși, pelicani și libelule, gângăanii și guzgăanii (fabricate în uzine), o codobatura și o bufniță *hahaleră*, niște cioroi și un *flutur ce nechează* (cel care zboară în ultima geampara, p. 71), iezi și iele, muze și femei frumoase ca niște *bombe nucleare*, bestiar prin care bântuie un hoit care ciripește, și nu doar că poate ciripi, dar ciripește înjurături, și nu orice înjurături, ci cu tentă (*lovi-te-ar covidul* – al treilea rondel, p. 11).

În stânga și-n dreapta, fauna e improvizată cu *copaci bărboși, flori de ciumize și haite de cicoare*, nuferi și caprifoi, mohor și cucută, bozi, lotuși, măceși, mesteceni și dafini (care sunt urâți), *unde blonde de aloe vera* (tot în al treilea rondel, p. 11), garioafe violete și un *crin care fumează* (ultima geampara, p. 71). Peste toată această junglă, bate o *ploaie cu fruntea de foc și mercur*, prevestind un *coșmar* (primul sonet, p. 29).

Smarandache propune, în acest volum, aparența unei poezii confesionale (*împușcând amintiri* este chiar titlul ultimului ciclu din volum), cu o versiune explicit distorsionată a sinelui (un fel de autocunoaștere prin paradox).

Cum știm și din jurnalele lui, Smarandache nu crede că trebuie să pună o limită la ceea ce poate fi mărturisit. Tot ceea ce trăiești trebuie destăinuit, ca un fel de depoziție a unui martor la propria trecere spre Marea Trecere.

Dar, cum ne este evident din activitatea-i științifică și literară – copioasă, dacă nu colosală, neobosită, dacă nu prometeică, căci: *obsesia mea a fost să ochesc adânc prin vreme* (prima crioletă, p. 39) – Smarandache vrea ca, *în viață, să moară o singură dată* (a șasea crioletă, p. 49).

Poetul, evident, *a muțit*, suferă de frig, *se predă ceții* și – ce mai tura-vura, ne-o spune direct – *e bătrân*, căci *stelele s-au apropiat (...) amenințător* (prima crioletă, p. 39), privind/ascultând *ultimele secunde din ceasornicul vechi* (sonetul al patrulea, p. 35), dar, cu toate acestea, vede *puncte peste noapte* (a doua crioletă, p. 41). Un fel de-a spune că poetul n-are de gând să moară nici după moarte. Căci, să ne fie clar: *nu există moarte ci timpul care se oprește*, iar de înaintat în vârstă, să fim serioși – au contraire: *eu întineresc, ea îmbătrânește* (al cincilea rondel, p. 15). Iar *timpul timpă și zborul zboară* (a opta geampara, p. 67).

Este limpede, Smarandache nu se ascunde după un cactus, bombănind pe oltenește, în deșertul din New Mexico, de unde trimite în eter noi semne literare (pe care le găsim cel puțin remarcabile). Rămâne ca și critica literară românească să tragă de seamă. Câtă a mai rămas. Și de i-a mai rămas vreun ochi, cât de chior.

Andrușa R. VătuIU

Cuprins

fuga nemișcată	5
(rondele bipolare)	
I [fluturii morți...]	7
II [beau uitarea...]	9
III [metri cubi...]	11
IV [linia curbată...]	13
V [nu există moarte...]	15
VI [pe drumuri cariate...]	17
VII [să sucesc gâtul...]	19
VIII [părul tău blond...]	21
IX [o poză fierbinte...]	23
X [cuvinte țesute...]	25
antigravitația răului	27
(sonete sonate)	
I [mestecenii apofizați...]	29
II [apăsând cu picioarele...]	31
III [iarba miroase...]	33
IV [cum dispar...]	35

grabă verticală	37
(criolette dezrimate)	
I [pământul este...]	39
II [o oră plesnind...]	41
III [petale roze...]	43
IV [prin geamuri sparte...]	45
V [hemoragia de raze...]	47
VI [în viață vreau...]	49
împușcând amintiri	51
(geamparale ad hoc)	
I [frunză verde...]	53
II [și iar verde...]	55
III [de-aș trăi...]	57
IV [mașina chioară...]	59
V [și-am zis verde...]	61
VI [leru-i ler...]	63
VII [mare-i lumea...]	65
VIII [frunză blondă...]	67
IX [geaba-mi zici...]	69
X [ești un crin...]	71

postfață: **autocunoașterea prin paradox** / 73

Noul volum de versuri al lui Florentin Smarandache este scris și expus în binecunoscutul stil al fondatorului paradoxismului, *pe paradoxeste*. Fiecare poezie – 30 la număr, împărțite inegal în patru cicluri, funcție de “specia” literară (pretins) utilizată – este însoțită de o imagine, imagini despre care aflăm dintr-o explicație marginală că sunt obținute, prin varii *deformări și filtre*, din fotografii realizate de autor în lumea largă. Ilustrațiile nu sunt plasate întâmplător, ci într-o tentativă de oglindire a peisajului poetic, fiecărui ciclu corespunzându-i câte o tematică deformativă și cromatică.

Sunt și nu sunt multe noutăți stilistice și de conținut în noul volum al profesorului de matematici din deșertul filmelor western. Una peste alta, Smarandache pune la îndoială, ca totdeauna, *totul*, evitând fundăturile unor răspunsuri provizorii, preferând *drumul*, și nu *destinația*, căutând mereu următoarea întrebare, chiar cu riscul de a descoperi că este aceeași, doar că altfel formulată. (Andușa R. Vătuiu)

ISBN 978-1-59973-704-1

9 781599 737041 >

fuga nemișcată

rondele bipolare

I [fluturii morți...]

fluturii morți de emoție
călătoresc în nova scoție
unde arborii sunt primeniți cu flori
în geamătul aprinselor culori
și dragostea-i la promoție

toamna îți cerne tristețea doar ție
aripile picură în leagăn pal și ți-e
teamă ca de un strigăt și implori
fluturii morți de emoție

să-ți implanteze făina liniștii la disecție
când giulgiurile iernii te cuprind cu ambiție
ca o dragoste de oameni ulteriori
cu care te-ai intersectat deseori uneori
ca niște fluturi ai morții răniți în comoție

fluturii morți de emoție

II [beau uitarea...]

beau uitarea înecatã în pletele tale
și pãsãri chele zboarã agale
ah am nevoie de un nou nume
luna clipește din ale oceanului spume
când te descalți de sandale

și te dezgolești pânã la suprarenale
cu degete paralele și inegale
adâncit în sinea mea anume
beau uitarea înecatã în pletele tale

coloane infinite de vocale
am ridicat și ale mele și ale
tale albume de poze postume
pașii tăi au refuzat să mă-ndrume
printre himere de idei potențiale

beau uitarea înecatã în pletele tale

III [metri cubi...]

metri cubi de îndoieli în tropot
prin inimă întunericul în ropot
s-a aprins icnește bufnița hahalera
printre undele blonde de aloe vera
sticlesc îndoielile într-un clopot

e toamnă din nou și umbra mea-i tot
nelocuită ca un hoit heterozigot
ciripind lovi-te-ar covidul sau holera
și metri cubi de îndoieli în tropot

necazurile sună lung la ușa robot
mă străbate ades un gând prin scrot
să caut de ouă oosfera
e drept e-atât de strâmtă garsoniera
să calculez să înmulțesc să socot

metri cubi de îndoieli în tropot

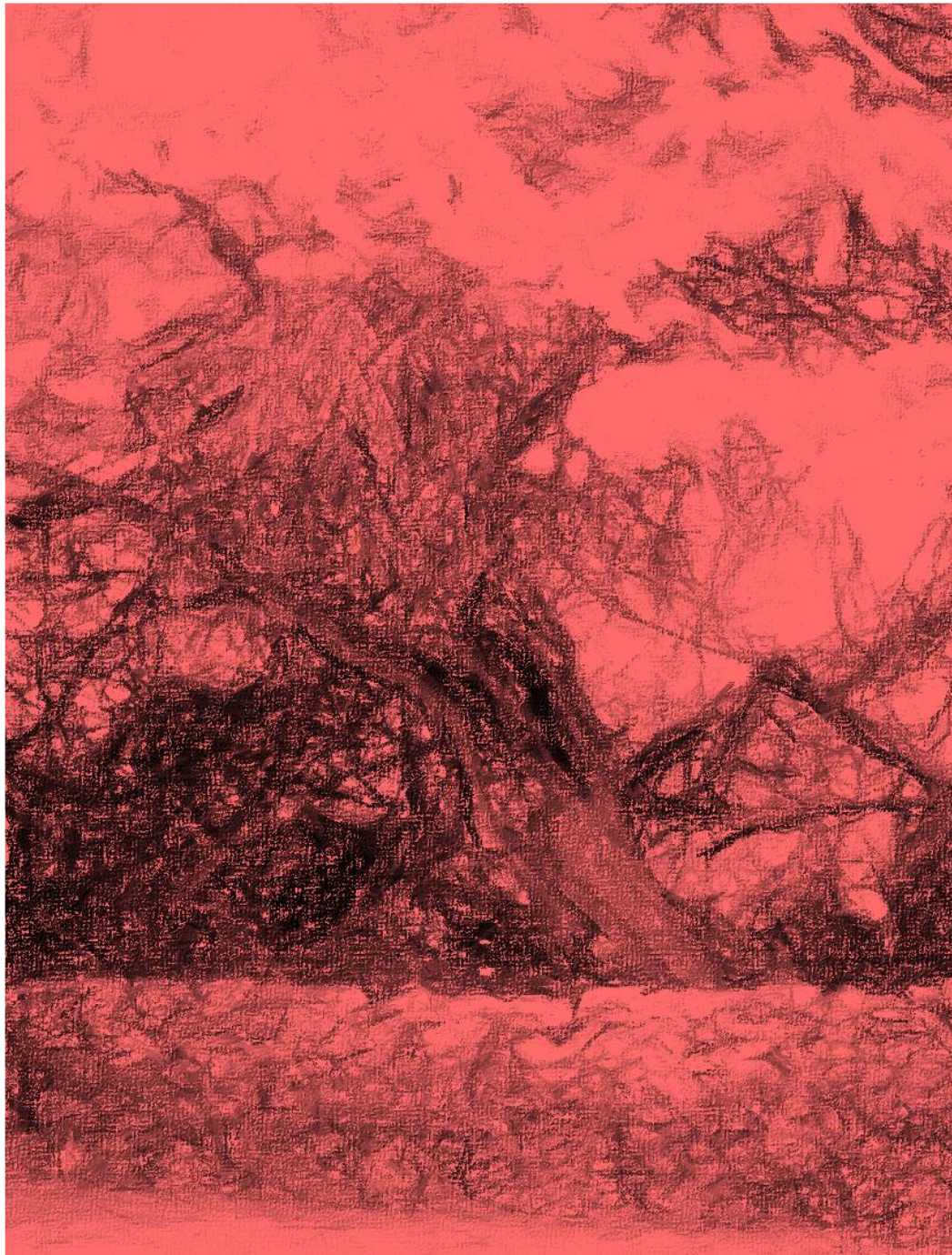
IV [linia curbată...]

linia curbată e-un purice în salt
toarnă-mi vina-n cupe de asfalt
plângeai cu lacrimi de ceară
aseară cu ochii în stare penitenciară
frumusețea ta era ca un asalt din înalt

ești ca o bucurie cu lacrimi pe-un șpalt
ești ca un țipăt cu pietre o gheară
îndreaptă-ți linia am strigat dulce fiară
căci linia curbată e-un purice în salt

un fulger a țâșnit în mine și tresalt
la vaga amintire a celuilalt
frumusețea ta e-o bombă nucleară
prin care simțurile toată zbiară
cuprins de sufletul spațiilor iarăși exalt

linia curbată e-un purice în salt

V [nu există moarte...]

nu există moarte ci timpul care se oprește
îți zici când viața ți-e prinsă ca-n clește
dimineața aceasta e identică cu celelalte
cuvintele izbite de gol par învoalte
pe geam tăcerea neîntrupată se bleojdește

te zăresc dincolo de florile de măceș te
strig dinăuntru și dinafară cuvântul zidește
după ce se împiedică și face câteva halte
nu există moarte ci timpul care se oprește

așa e atunci când cuvântul meu se logodește
cu tăcerea ta și un nu știu ce cerșește
sufletul uscat al focului în alte
închisori migrează și ceasurile-s înalte
eu întineresc ea îmbătrânește

nu există moarte ci timpul care se oprește

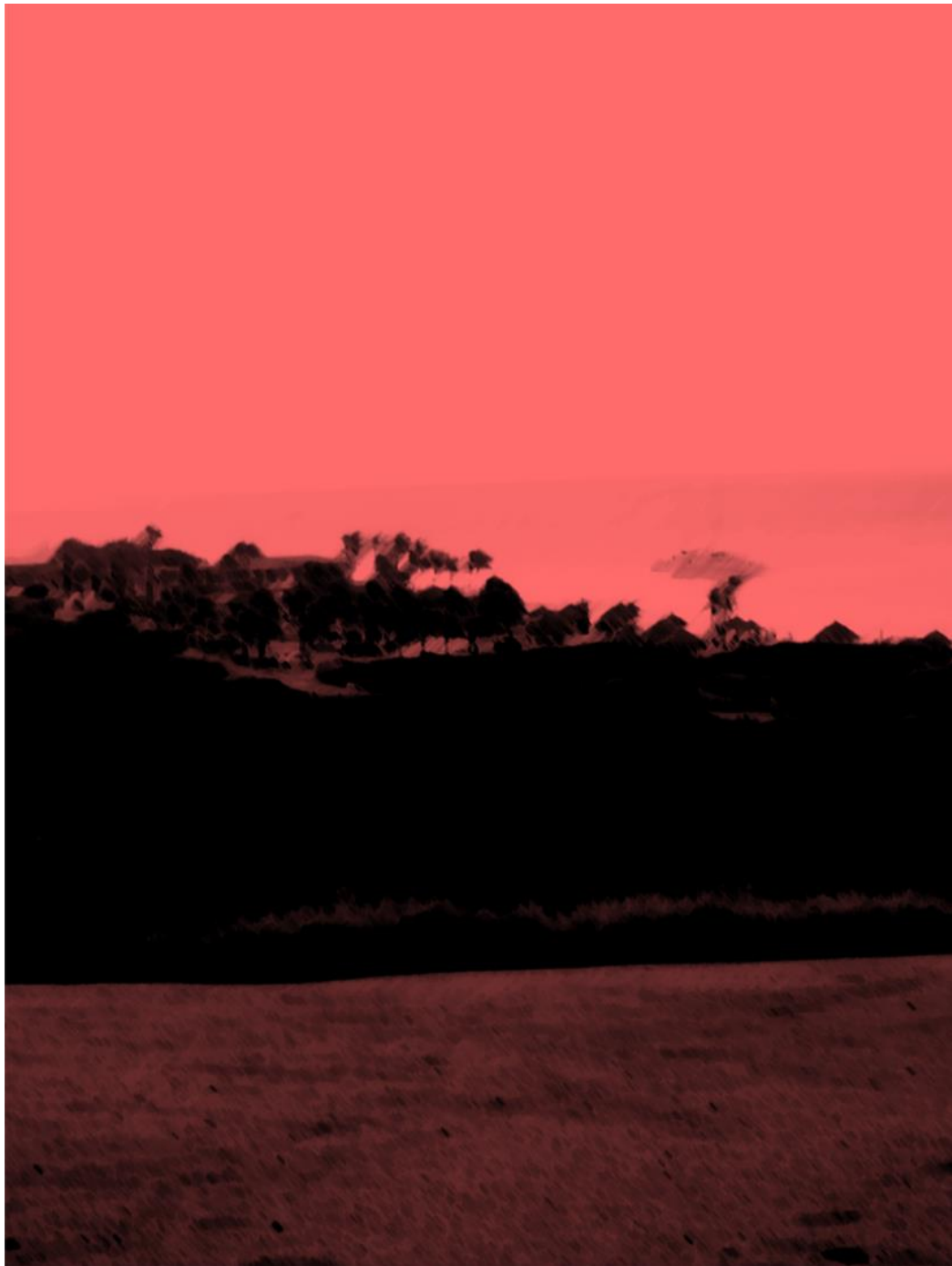
VI [pe drumuri cariate...]

pe drumuri cariate de noroi
stolul de zile fâlfâind vioi
se cățără pe scări spre zare
porțile închise cu cheia speranțelor oare
lăsa-vor să intre un zgripturoi

ca o oglindă aruncată la gunoi
deghizată-n nuferi și în caprifoi
și în dafini urâți ruți din soare
pe drumuri cariate de noroi

peisajul aleargă în privirile goi
de-atâta zăbavă printre strigoi
speranțele cresc în haite de cicoare
pe poarta transparentă de-atâta paloare
timpul pleoscăind se strecoară șuvoi

pe drumuri cariate de noroi

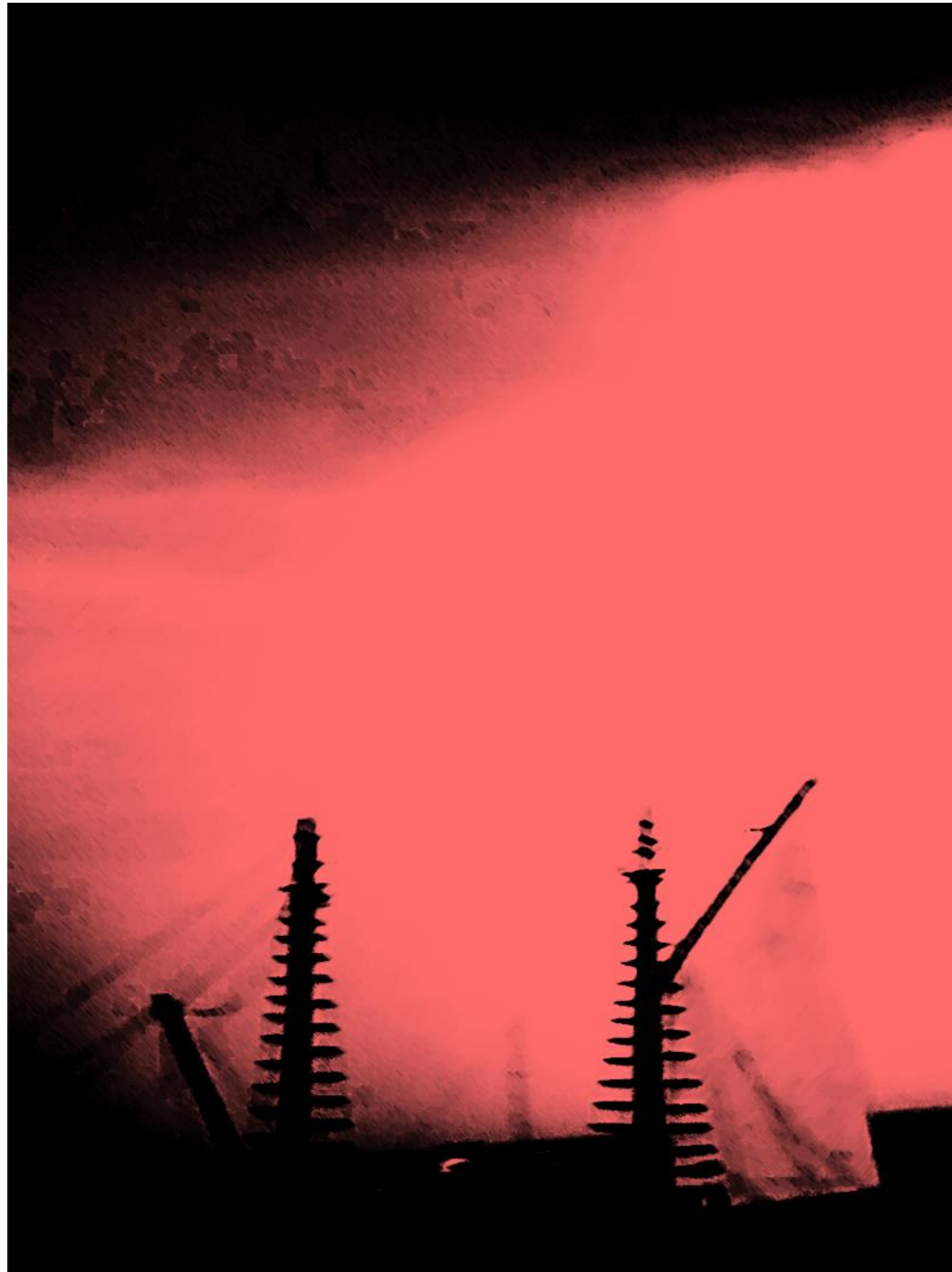
VII [să sucesc gâtul...]

să sucesc gâtul ideilor simt o urgență
după o îndelungată convalescență
calc cu picioare sârmoase plaiul
putrezind sub bozi unde e raiul
promis într-o inexistentă existență

soarele tăbăcește bolta cu intransigență
scriind cu razele printre nori în demență
cu tocul mânjit de eternitate în tramvaiul
numit de-al dracului providență

poezii scoase în grabă din jurisprudență
cu buze umezite în dizidență
pregătiți-vă aliniați-vă vine craiul
ce a răsturnat caravanseraiul
și vă promite o nouă insurgență

să sucesc gâtul ideilor simt o urgență

VIII [părul tău blond...]

părul tău blond răvășit de pescăruși
aurul topit umple ziua de lotuși
marea bate-n nisip medalii de dor
fulgi de soare și-un sărut de spumă sonor
zările cu ochi albaștri ca niște intruși

pace ție dragoste un'te pierduși
te plimbi printre ranfortii contrapuși
valul îmbrățișat de malul dresor
părul tău blond răvășit de pescăruși

pe brazda de ape a vântului duși
se-nalță și cad pescărușii supuși
din barca în valuri învibrându-se ușor
răzbate spre țărm un cânt robitor
marea e o prăpastie răsturnată totuși

părul tău blond răvășit de pescăruși

IX [o poză fierbinte...]

o poză fierbinte fumega frumos
ființa mea scoase un strigăt stufos
stau aliniați în spatele meu ani și ani
și-mi vine să-i alung cu bolovani
să-și tânguie zborul în jos

cui te suferi supus și duios
inimă exactă așezată pe dos
din carapacea ciugulită de pelicani
o poză fierbinte fumega frumos

ca un ziar găurit sufletu-mi crapulos
vai suflete cu creierul scos
oglinda râde cu niște bețivani
de ochii mei rămași orfani
în creierul meu cu sufletul stors

o poză fierbinte fumega frumos

X [cuvinte țesute...]

cuvinte țesute cu sila să-și facă stagiatura
cuvinte ascultate cu privirile literatura
în care cercul e-un poligon fără laturi
și inimi împlumbate dau sfaturi
întinerite litere turuie tura-vura

să împrumute din matematici apogiatura
să nu iasă pe dos electrogravura
să așezi rima-n straturi ca pe zarzavaturi
cuvinte țesute cu sila să-și facă stagiatura

aurul behăie ascuns în noroi și în pănura
în care se corodează codobatura
sila umple mări și uscături
cu restricții propagandă și alte rahaturi
să pară c-atâta mai este literatura

cuvinte țesute cu sila să-și facă stagiatura

antigravitația răului

sonete sonate

I [mestecenii apofizați...]

mestecenii apofizați cu var
noaptea crește cerul se-nchide în jur
ploaia floare turbure curge șnur
și gustul e surd sau foarte amar

ura e un sentiment atât de singur
voci mute prevestesc un coșmar
cuvintele îmbătrânesc în dicționar
ploaia cu fruntea de foc și mercur

călătorește prin transobscur
vagoane de măști pe bătrânul scuar
amintesc de eternul cusur

lumânările suferă de cancer pulmonar
tunurile bubuie pacea în tur
trăiască universul concentraționar

II [apăsând cu picioarele...]

apăsând cu picioarele pe fiecare cuvânt
ca un tun împachetat în surprize
abandonat pe brize spânzurate-n balize
cu oglinzile înnegrite de timpul blând

în snopi de cuvinte ucise fără mize
un cântec moare fără consimțământ
e o durere mai puțin pe pământ
ies sufletele din mugurii morții-n valize

plăcerea mâniei face vocalize
neoprită morișcă a timpului înfrânt
natura nu mai funcționează fără avize

îți vine să vomیți un descânt
să-l reverși peste florile de ciumize
nici moartea nu mai e un deznodământ

III [iarba miroase...]

iarba miroase a ciute și strig
că sunt tânăr ca un răsărit
care nici nu se naște nici n-a murit
ca un mugur înfiorat în marele frig

ca un dinozaur ca un bandit
ce-și ascunde comoara în pipirig
adunată din furt pfening cu pfenig
și știe că fi-va veșnic pândit

ca un miner îndălbit și aprig
ca un gând ostoit ca un neisprăvit
ca un pește prins fără momeală-n cârlig

ca mortul nespovedit
ca munca fără câștig
ca drumeagul părăsit

IV [cum dispar...]

cum dispar cuvintele măturate de timp
ca niște stele dolofane cu picioare groase
degerate răpuse la secția de infecțioase
zilele îngălbenesc în calendar fără nimb

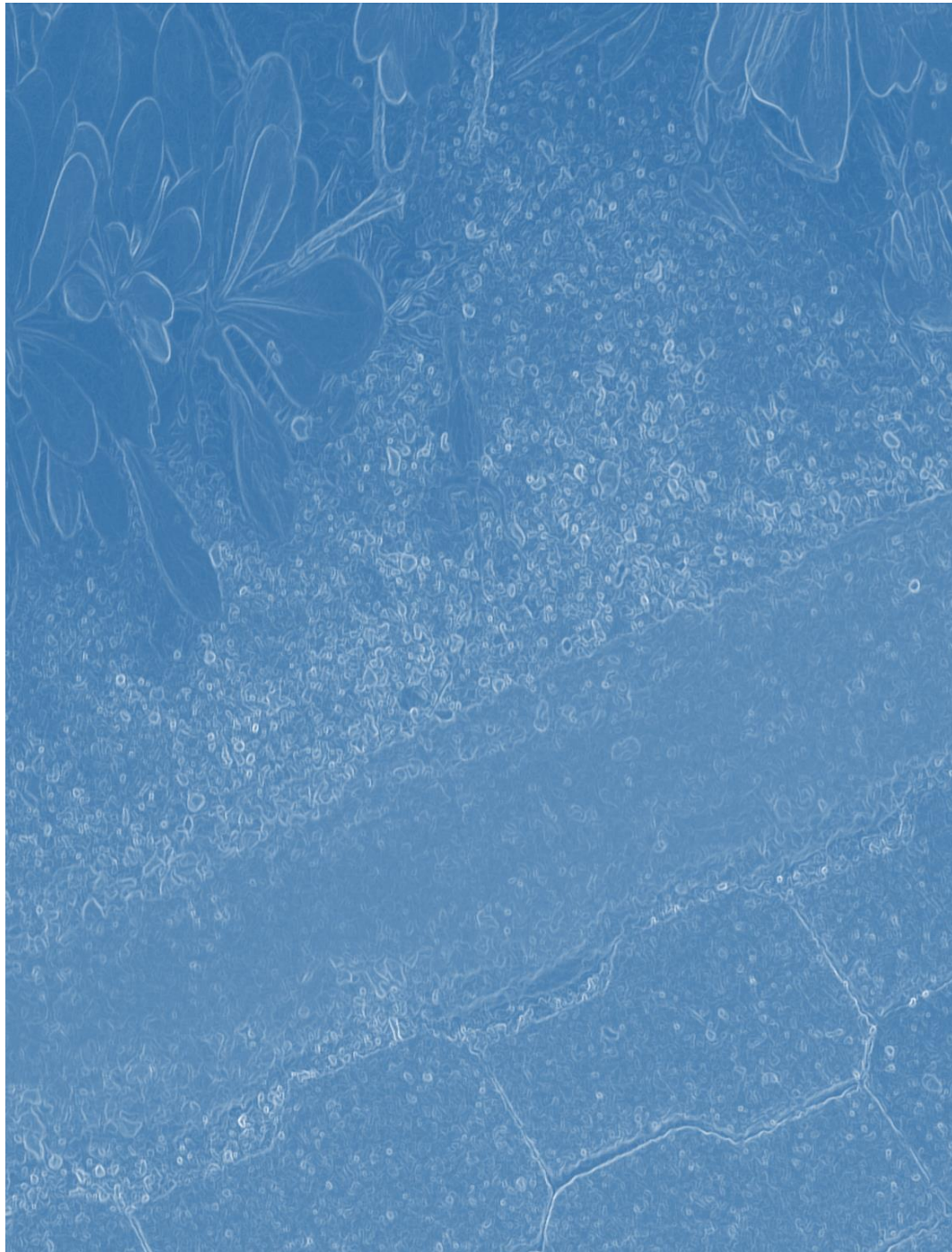
umbre de păsări zboară pe pământ zdrențăroase
ce n-aș schimba să pot să mai schimb
ce se mai poate din acest anotimp
prins în povara ireversibilului ca-n mucoase

scobite cu sabia din nările unui limb
stropi de iubire în batiste jechoase
ultimele secunde din ceasornicul vechi mi le plimb

și dezvolt alergie la o dragoste fals de frumoasă
aici noaptea aici flacăra în contratimp
și-ntre ele eu în calaj la altitudine joasă

grabă verticală

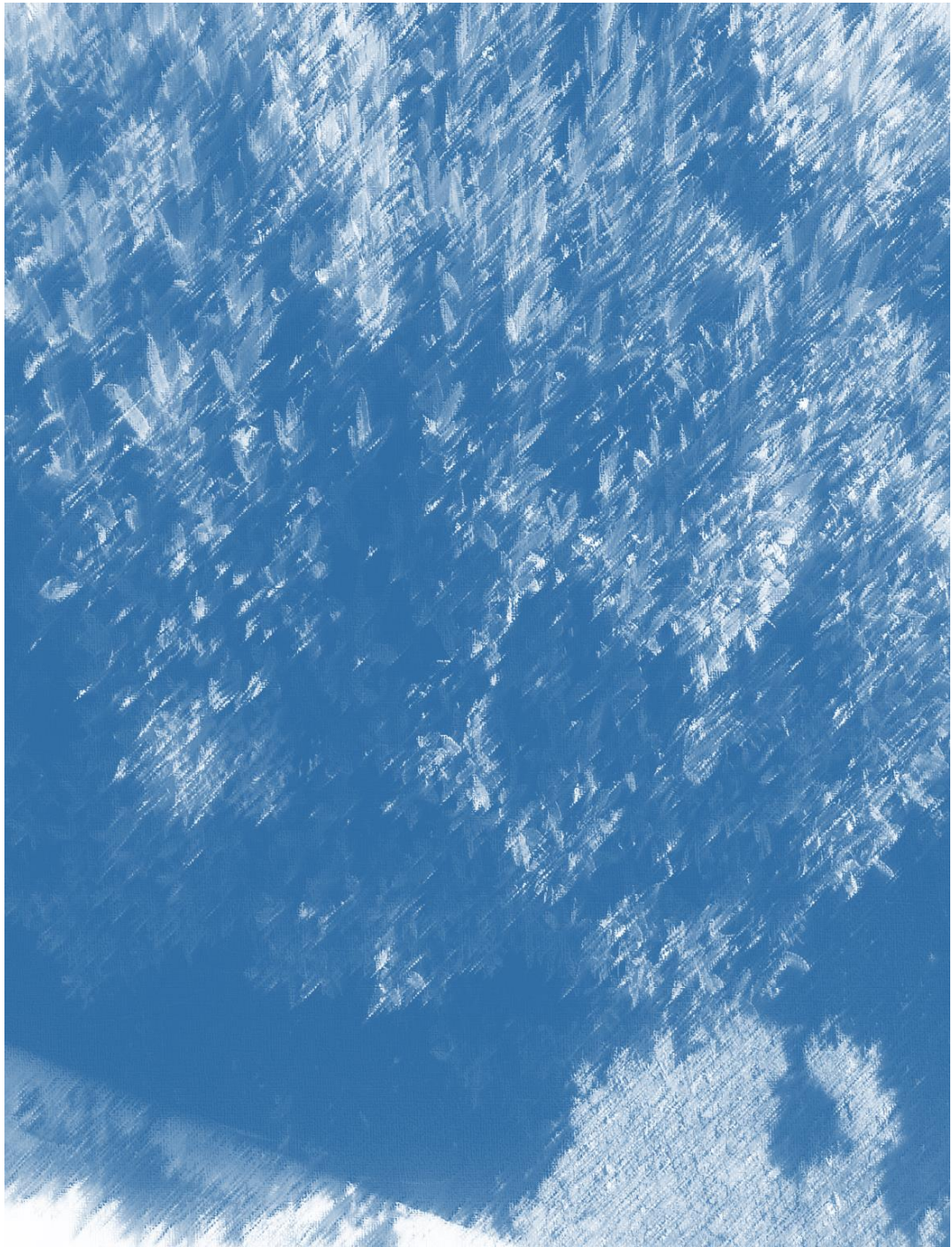
criolette dezrimate

I [pământul este...]

pământul este o întindere de umbre
fiecare este umbra celuilalt
sclavi tăcerilor reciproce
eu trec călare pe trecutul meu
obsesia mea a fost să ochesc adânc prin vremi
frunze de viață se scutură pe drum
stelele s-au apropiat de mine amenințător
tăcerea vorbește arar cu gura dimineții

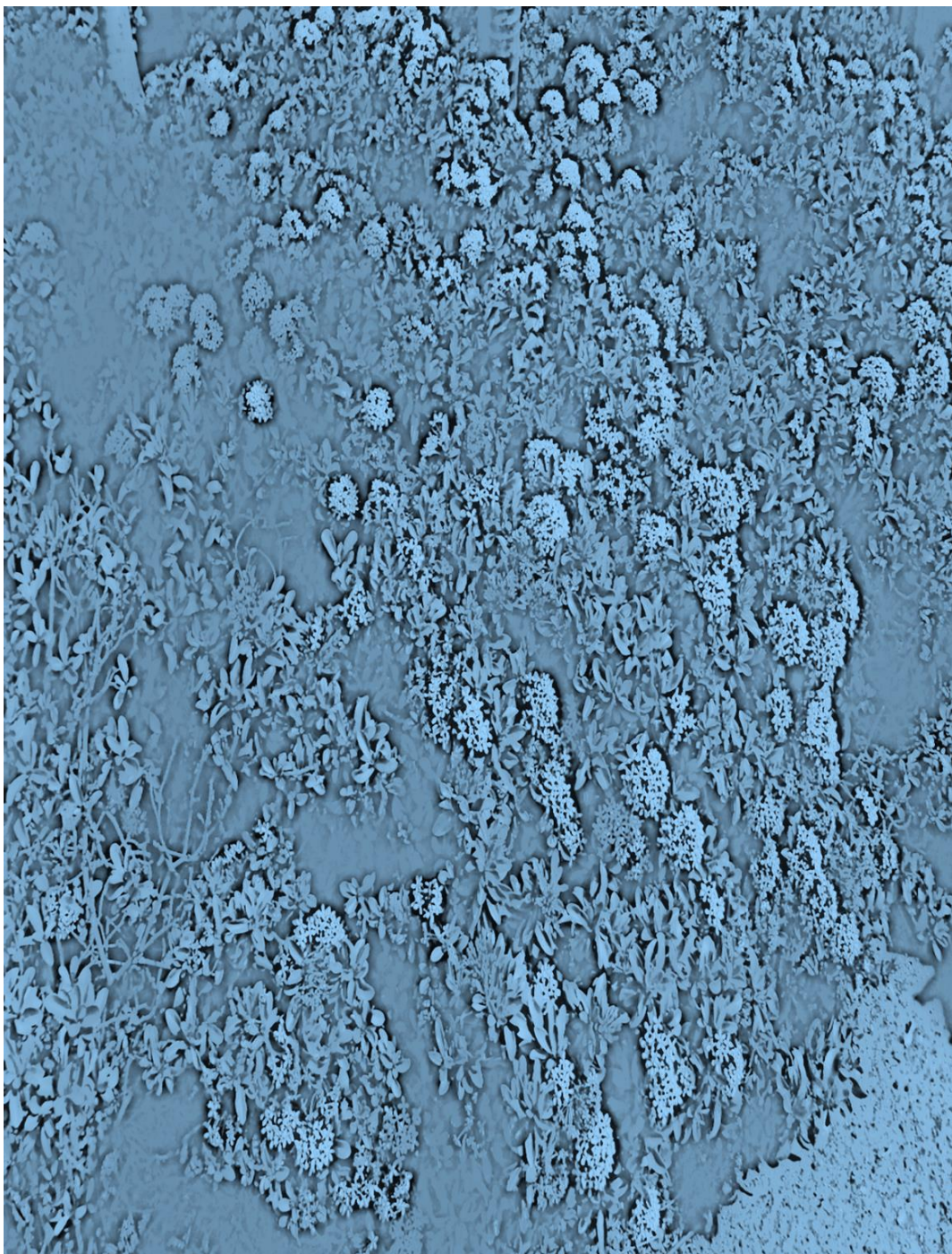
timpul trage după el umbra vieții
și mi-e frig și-s mut și mă predau ceții

II [o oră plesnind...]

o oră plesnind borțoasă de lumină
dă timpul la o parte și merge înainte
în nămiaz soarele ațipea pe-o ureche
buzele fierbinți ale morții boarea vieții
mă înconjurau cercuri de beznă
râurile se înecau mi-amintesc
vitezele mari demonstrează că distanțele-s scurte
și timpul e lung și hapsân

cicatricele nu dor dar rămân
văd puncte peste noapte sunt bătrân

III [petale roze...]

petale roze ridicate în extaz
făcuseră infarct de curiozitate
căsca ziua cu dinții dimineții
îți sorbeam culoarea
pumnalul de pulpă valsul inimii
te dezbrăcam c-o șoaptă
te respiram printre flori
îți călcam umbletul

îmi pierdeam cumpătul
mică pe cât lacrima mare ca zâmbetul

IV [prin geamuri sparte...]

prin geamuri sparte viscolul fluieră
în biserică printr-un ochi de cer
copacii au râs de zăpadă
izvoarele izbucnesc în plâns
ape în concentrare
trecutul strânge prezentul
marea cântă din valuri cu voce aspră
întunericu-i o lumină condensată

libelula ideii zace beată
răsare ora mereu repetată

V [hemoragia de raze...]

hemoragia de raze a soarelui tinde
spre cancer în intertempurile interioare
noapțile orbesc în dimineți
a plânsului cămașă muiată e-n întuneric
animalele au un fel de verde-n priviri
cerul a răcit și trăsnete tușește
pământul culege stelele în poala lui
plutesc pe tăcere gândurile toate

și parcă nu mai pare peste poate
interjecțiile să fie substantivizate

VI [în viață vreau...]

în viață vreau să mor o singură dată
dealul îmbracă un pulover verde
tricotat de primăvară
plânge iarba sub copacii bărboși
frunzele-mpletesc o căciulă nouă
pe fruntea rămuroasă a trupului
orele cad pe lângă mine alături
ca niște obraji păliți la întuneric

viața îți dă timp cadaveric
mă ridic ca pe ecran un generic

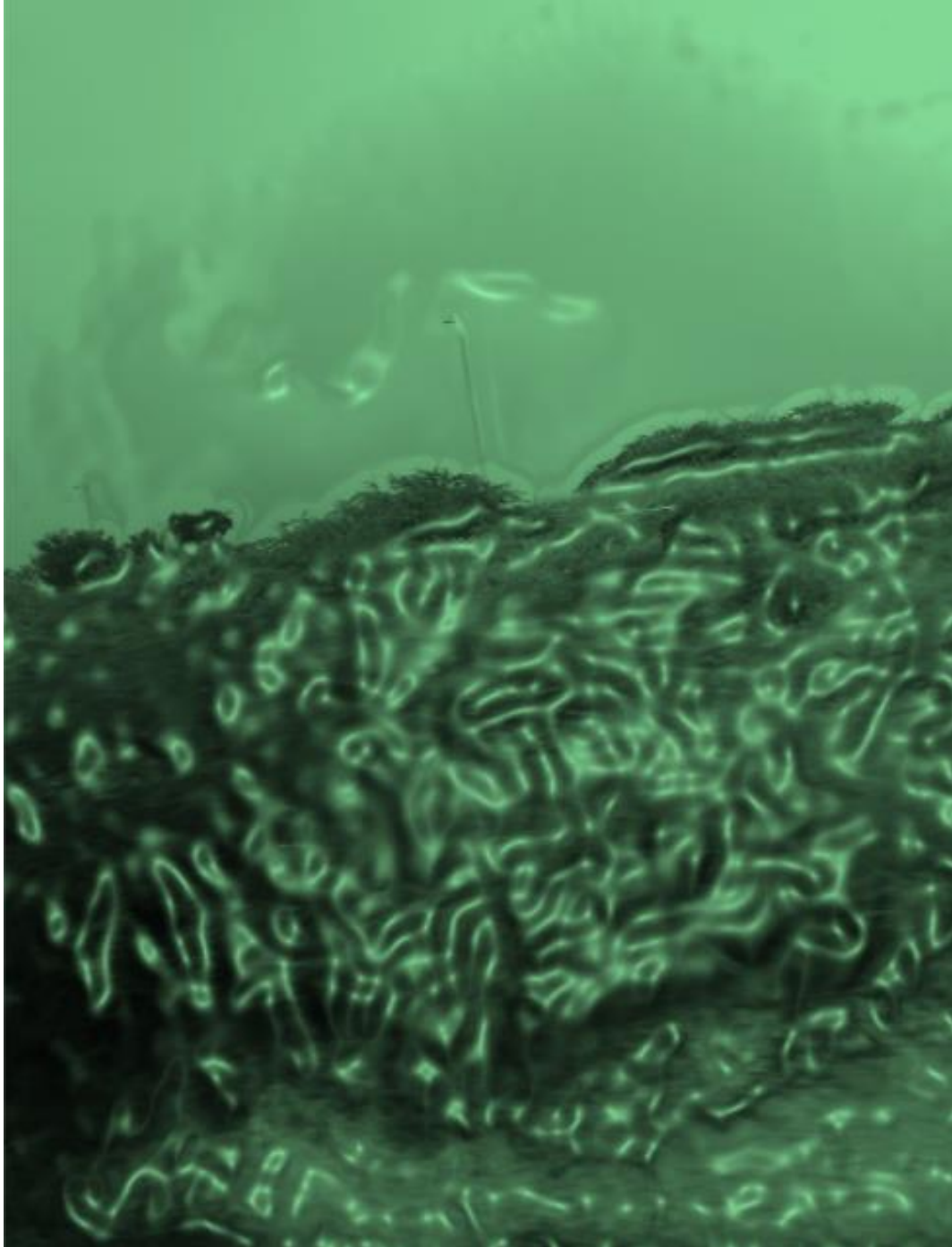
împuşcând amintiri

geamparale ad hoc

I [frunză verde...]

frunză verde ceață deasă
am găsit o rimă-n casă
și nu-mi place n-ai ce face
când ai astfel de mijloace
dau s-o zvârlu pe fereastră
pică-n capul dumneavoastră
s-o ia naiba rimă goală
care m-a băgat în boală
dau s-o zvârlu în grădină
carboxihemoglobină
florile în leșin cad
ochii strigă sferic ad
kalendas graecas frate
lasă rima n-o mai bate
de ce-atâtea nopți în viață
am plimbat bezna pe ață
verde frunză deasă ceață

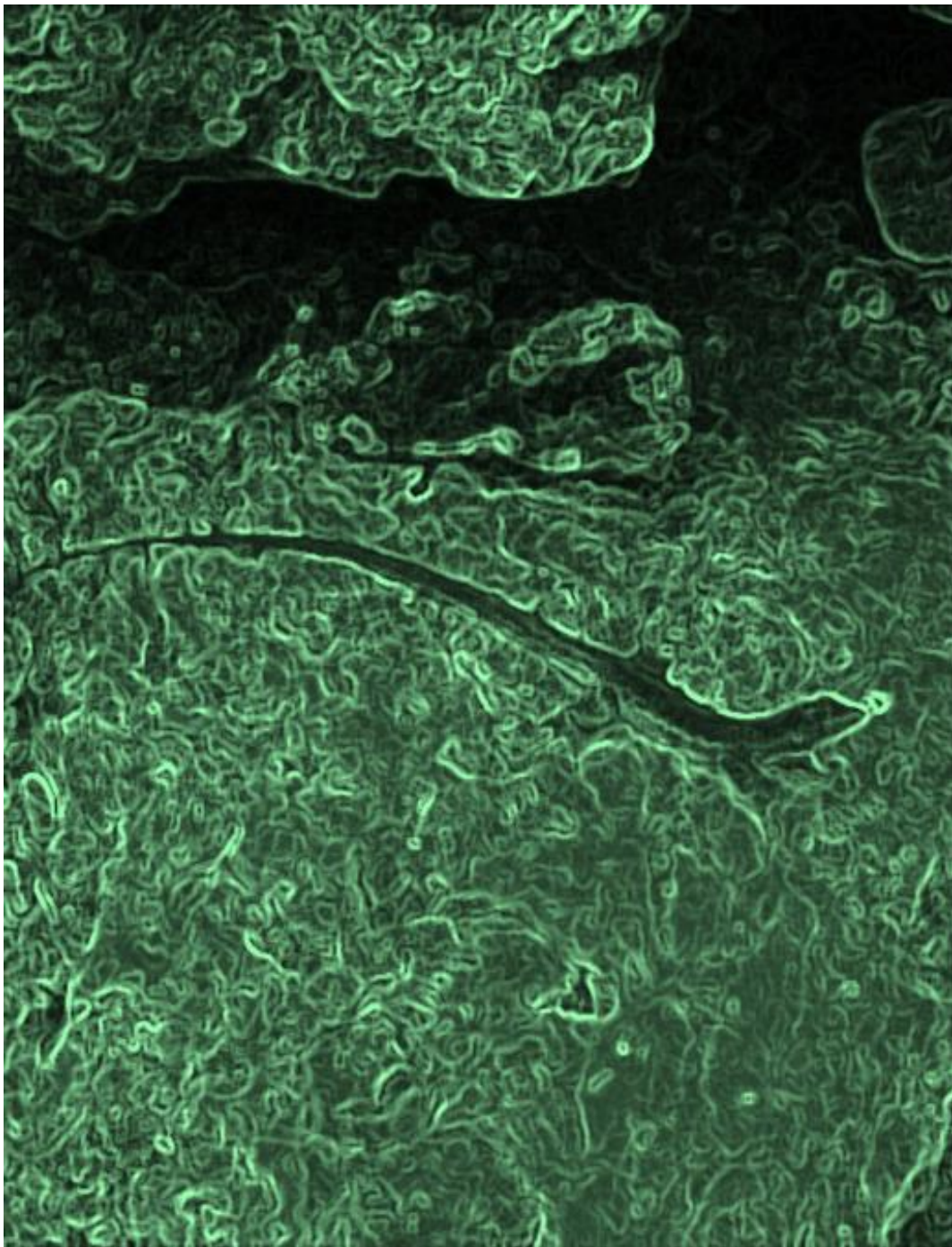
II [și iar verde...]

și iar verde de cucută
noe-și construi o plută
și-o uzina de găngăanii
și-ncă una de guzgăanii
ziua când veni potopul
pregăti epidiascopul
uite-așa salvă bătrânul
și iobagul și stăpânul
timpul sare-un pic pe trepte
iarăși vin vremuri deștepte
unde-i noe nu e noe
să mai facă o canoe
iarăși să ne izbăvească
de pedeapsa cea cerească
omul să nu covidească
nimenea să nu crâcnească
bea cucuta pe sub mască

III [de-aș trăi...]

de-aș trăi până la vară
să merg în aruba iară
și până în mozambic
sau pe un ghețar pitic
vise debile mintal
de scrântit sentimental
nici aruba n-oi vedea
că doar nu-s vreun șahzadea
nici tu soare nici tu gheață
fire-ai tu să fii de viață
vaccina-m-aș și n-am cui
vaccina-m-aș codrului
codrului tăiatului
frate nefârtatului
c-am rămas fără de țară
și-mi se scoală gândul iară
să trăiesc până la vară

IV [mașina chioară...]

mașina chioară de-un far
oprește la lupanar
ora-și crește turnul ei
și pe drum doar derbedei
colonie de lichele
în vizită pe la iele
din mașină ce să vezi
se scoboară fix trei iezi
vântul fruntea le lingea
părul nici că se mișca
la bătaie se lua
cu oricine se-ntâlnea
de pe-acolo am tulit-o
lăsând în urmă un sgraffito
nițel cam rudimentar
artificiu literar
la lumina unui far

V [și-am zis verde...]

și-am zis verde de mohor
duce-te-ai ca un cocor
bombardând în telefon
în limbajul alofon
ce științifică eroare
argument la vrăjitoare
și pe urmă rămăsei
cu ideile-n fuștei
sentimentele plouate
și visuri prostituate
o durere-irațională
contracarare corporală
rupe din vioară-o notă
las-o naibii de cocotă
margarete-n fuste scurte
nu se mai răsar prin curte
și-am zis verde ultrascurte

VI [leru-i ler...]

leru-i ler și-un rinocer
vreau s-anin cuvinte-n cer
să scutur din păsărele
trilurile bulgărele
în covat-aduna-le-oi
și le-oi pune un pic de-a moi
să-mbucure buzele
să se-mbete muzele
și mândra oi săruta
olecuț de-i ajuta
bădie soare de-ai vrea
colo-n cer te-i ascundea
dup-un noruț roz-ciclam
până pun pe cal un ham
și în codru mă dispar
fără stea ori felinar
leru-i ler și un ferpar

VII [mare-i lumea...]

mare-i lumea eu nu încap
și mă dau de-a curu-n cap
ce să dreg și ce să fac
de-un leac monomaniac
îs tăciune-uitat în vatră
crocodil pierdut de șatră
cu savantă neștiință
mă mai zgâi dup-o catrință
prin perdele decoltate
și traduceri mutilate
din fauna cărților
scoate-m-or omorî-m-or
gânduri mi le-or tortura
și-or sparge claviatura
să tac necântecul liniștii
în mijlocul miriștii
ca să-ncapă specialiștii

VIII [frunză blondă...]

frunză blondă și codată
făcui bătături o dată
bătături la inimioară
de mă schinjuir-o vară
nămâloasă și amară
timpul timpă zborul zboară
ce să te mai uiți la ceas
bezna suna grav din bas
de pe buze-n metatars
habar n-aveam că m-am ars
când iubirea dădea-n foc
venea de la iarmaroc
ditamai un bărbătoc
plin de ace în cojoc
soț al soaței rubicondă
da și iubii cândva din frondă
o codată și cam blondă

IX [geaba-mi zici...]

geaba-mi zici acum mă iartă
către inima-mi n-ai hartă
ochii tăi ca doi strigoi
sunt ca banii răi purcoi
parc-ar fi niște cioroi
chitiți pentru tărăboi
geaba mi te-apropii tu
crezi că ai vreun paspartu
de nesațuri violente
cu garoafe violete
flori mirate genele
genele hienele
râs de ape-n cercuri ai
când din mijloc cetluiai
șoldurile-n șerpuiri
vagaboande închipuiri
geaba ce împotriviri

X [ești un crin...]

ești un crin care fumează
și un flutur ce nechează
ochiul tău lac înghețat
pare semifabricat
iar șerpilor brațelor tale
nu-s chiar niște trufandale
întrupa-te-ai în cuvânt
ca apoi să îți fac vânt
iubi-te-aș la microscop
mai așa cam în galop
iubi-te-aș că ești din aur
dar mi-e frică de centaur
iubi-te-aș dar nu știu cum
că-s ca spânzuratu-n drum
agățat ca un trofeu
de gâtul lui dumnezeu
dă să trag un fum și eu

autocunoașterea prin paradox

Noul volum de versuri al lui Florentin Smarandache este scris și expus în binecunoscutul stil al fondatorului paradoxismului, *pe paradoxește*. Fiecare poezie – 30 la număr, împărțite inegal în patru cicluri, funcție de “specia” literară (pretins) utilizată – este însoțită de o imagine, imagini despre care aflăm dintr-o explicație marginală că sunt obținute, prin varii *deformări* și *filtre*, din fotografiile realizate de autor în lumea largă. Ilustrațiile nu sunt plasate întâmplător, ci într-o tentativă de oglindire a peisajului poetic, fiecărui ciclu corespunzându-i câte o tematică deformativă și cromatică.

Sunt și nu sunt multe noutăți stilistice și de conținut în noul volum al profesorului de matematici din deșertul filmelor western. Una peste alta, Smarandache pune la îndoială, ca totdeauna, *totul*, evitând fundăturile unor răspunsuri provizorii, preferând *drumul*, și nu *destinația*, căutând mereu următoarea întrebare, chiar cu riscul de a descoperi că este aceeași, doar că altfel formulată.

Poezia lui Smarandache debordează de oximoroane, dacă nu principalul instrument expresiv al paradoxismului, atunci cu siguranță cel mai vizibil (fuga e *nemișcată*, pozele sunt *postume* – dar repertoriul este extrem de bogat). Avem parte de jocuri fonetice (*fierbinte fumega frumos, scoase un strigăt stufos, hoit heterozigot* ș.a.), dar și de disonanțe cognitive (mergem cu *argumente la vrăjitoare*, iar păsările sunt *chele*), pentru că Smarandache iubește contradicțiile performative (gândurile îl străbat *prin scrot*, vrea să caute ouă în oosferă, iar femeia nu își dezgolește sânii, ci se dezbracă până în dreptul *suprarenalelor*).

Personajul (eul liric) din aceste poezii ale lui Smarandache e *un spânzurat* la maginea drumului, cerșind un ultim fum de țigară, fotografiat antum și postum, înainte de relegarea lui în rai, contrar legilor firii după care lumea a funcționat până nu demult. Pentru că disperarea și furia zilelor s-a insinuat, mai pe furiș, mai pe poarta din față, în poezia lui Smarandache, strecurând “șopârle”, aproape ca-n vremurile cenzurii. Știm din miile de pagini din dosarul de urmărire al Securității, dacă nu din creația sa dinainte de 1989 (care a putut fi publicată doar ulterior), că Smarandache se specializase în astfel de “boacăne” subversive. Să notăm câteva pe stil nou: fotografiile sunt *modificate frenetic*;

vagoane de măști sunt aruncate pe *bătrânul scuar* (primul sonet, p. 29); *stelele (...)* sunt răpuse la secția de *infecțioase* (al patrulea sonet, p. 35). Al zecelea rondel (p. 25), dar mai ales a doua (p. 55) și a treia geampara (p. 57) sunt mai mult decât elocvente, încât nu ne-ar mai rămâne decât să clamăm, în cor, împreună cu poetul: *trăiască universul concentraționar* (primul sonet, p. 29)

Smarandache găsește oportun să pună la îndoială rosturile poeziei într-o astfel de lume. De aceea, rondelul face pluralul *rondede*, care sunt *bipolare* (maniacale, mai degrabă decât cu doi poli), sonetele sunt *sonate* (deci tot cu probleme psihice), trioletul (care a devenit *criolet*, probabil prin contaminare cu eng. *cry*) este *dezrimat* (i.e. i s-au eliminat rimele), iar versurile scrise (aproximativ) în ritmul poeziei populare sunt niște *geamparale ad hoc*. Poetul găsește rime din întâmplare și pe oriunde: rima pe care o găsește în propria-i casă (în prima geampara ad hoc, p. 53) nu numai că nu mai e de niciun folos, ci este chiar periculoasă (azvârlită pe geam, sparge capetele trecătorilor), dacă nu letală (aruncată în grădină, omoară florile). Într-o poezie în care imită versul popular, Smarandache nu ezită să arunce un termen medical, în consonanță cu vremurile pe care le trăim, definind rima bântuitoare drept *carboxi-hemoglobină*, o substanță rezultată din combinarea

monoxidului de carbon cu hemoglobina în sânge care duce la moartea pacientului prin incapacitarea transportării oxigenului la țesuturi.

Frumusețea sublimă a naturii, cu fluturi și culori, e mai mult o amintire. O furtună solară (poetul vede o *hemorație de raze*), căci despre așa ceva pare să “povestească” a cincea crioletă (p. 47), sugerează dezordinea lucrurilor naturale: *parcă nu mai pare peste poate / interjecțiile să fie substantivizate*.

Într-o plimbare prin natura absurdă și absurdizată (căci aflăm din al doilea sonet că *natura nu mai funcționează fără avize*, p. 31) – un fel de junglă a lui Smarandache, probabil nu una de tip Meinong, dar nici departe –, *pe drumuri cariate de noroi* (al șaselea rondel, p. 17), întâlnim ciute la braț cu dinozauri, niște cocori și-un rinocer, strigoi și zgripturoi, purici și pescăruși, pelicani și libelule, gângăanii și guzgăanii (fabricate în uzine), o codobatura și o bufniță *hahaleră*, niște cioroi și un *flutur ce nechează* (cel care zboară în ultima geampara, p. 71), iezi și iele, muze și femei frumoase ca niște *bombe nucleare*, bestiar prin care bântuie un hoit care ciripește, și nu doar că poate ciripi, dar ciripește înjurături, și nu orice înjurături, ci cu tentă (*lovi-te-ar covidul* – al treilea rondel, p. 11).

În stânga și-n dreapta, fauna e improvizată cu *copaci bărboși, flori de ciumize și haite de cicoare*, nuferi și caprifoi, mohor și cucută, bozi, lotuși, măceși, mesteceni și dafini (care sunt urâți), *unde blonde de aloe vera* (tot în al treilea rondel, p. 11), garioafe violete și un *crin care fumează* (ultima geampara, p. 71). Peste toată această junglă, bate o *ploaie cu fruntea de foc și mercur*, prevestind un *coșmar* (primul sonet, p. 29).

Smarandache propune, în acest volum, aparența unei poezii confesionale (*împușcând amintiri* este chiar titlul ultimului ciclu din volum), cu o versiune explicit distorsionată a sinelui (un fel de autocunoaștere prin paradox).

Cum știm și din jurnalele lui, Smarandache nu crede că trebuie să pună o limită la ceea ce poate fi mărturisit. Tot ceea ce trăiești trebuie destăinuit, ca un fel de depoziție a unui martor la propria trecere spre Marea Trecere.

Dar, cum ne este evident din activitatea-i științifică și literară – copioasă, dacă nu colosală, neobosită, dacă nu prometeică, căci: *obsesia mea a fost să ochesc adânc prin vreme* (prima crioletă, p. 39) – Smarandache vrea ca, *în viață, să moară o singură dată* (a șasea crioletă, p. 49).

Poetul, evident, *a muțit*, suferă de frig, *se predă ceții* și – ce mai tura-vura, ne-o spune direct – *e bătrân*, căci *stelele s-au apropiat (...) amenințător* (prima crioletă, p. 39), privind/ascultând *ultimele secunde din ceasornicul vechi* (sonetul al patrulea, p. 35), dar, cu toate acestea, vede *puncte peste noapte* (a doua crioletă, p. 41). Un fel de-a spune că poetul n-are de gând să moară nici după moarte. Căci, să ne fie clar: *nu există moarte ci timpul care se oprește*, iar de înaintat în vârstă, să fim serioși – au contraire: *eu întineresc, ea îmbătrânește* (al cincilea rondel, p. 15). Iar *timpul timpă și zborul zboară* (a opta geampara, p. 67).

Este limpede, Smarandache nu se ascunde după un cactus, bombănind pe oltenește, în deșertul din New Mexico, de unde trimite în eter noi semne literare (pe care le găsim cel puțin remarcabile). Rămâne ca și critica literară românească să tragă de seamă. Câtă a mai rămas. Și de i-a mai rămas vreun ochi, cât de chior.

Andrușa R. Vătuiu

Cuprins

fuga nemișcată	5
(rondele bipolare)	
I [fluturii morți...]	7
II [beau uitarea...]	9
III [metri cubi...]	11
IV [linia curbată...]	13
V [nu există moarte...]	15
VI [pe drumuri cariate...]	17
VII [să sucesc gâtul...]	19
VIII [părul tău blond...]	21
IX [o poză fierbinte...]	23
X [cuvinte țesute...]	25
antigravitația răului	27
(sonete sonate)	
I [mestecenii apofizați...]	29
II [apăsând cu picioarele...]	31
III [iarba miroase...]	33
IV [cum dispar...]	35

grabă verticală	37
(criolette dezrimate)	
I [pământul este...]	39
II [o oră plesnind...]	41
III [petale roze...]	43
IV [prin geamuri sparte...]	45
V [hemoragia de raze...]	47
VI [în viață vreau...]	49
împușcând amintiri	51
(geamparale ad hoc)	
I [frunză verde...]	53
II [și iar verde...]	55
III [de-aș trăi...]	57
IV [mașina chioară...]	59
V [și-am zis verde...]	61
VI [leru-i ler...]	63
VII [mare-i lumea...]	65
VIII [frunză blondă...]	67
IX [geaba-mi zici...]	69
X [ești un crin...]	71

postfață: **autocunoașterea prin paradox** / 73

Noul volum de versuri al lui Florentin Smarandache este scris și expus în binecunoscutul stil al fondatorului paradoxismului, *pe paradoxeste*. Fiecare poezie – 30 la număr, împărțite inegal în patru cicluri, funcție de “specia” literară (pretins) utilizată – este însoțită de o imagine, imagini despre care aflăm dintr-o explicație marginală că sunt obținute, prin varii *deformări și filtre*, din fotografii realizate de autor în lumea largă. Ilustrațiile nu sunt plasate întâmplător, ci într-o tentativă de oglindire a peisajului poetic, fiecărui ciclu corespunzându-i câte o tematică deformativă și cromatică.

Sunt și nu sunt multe noutăți stilistice și de conținut în noul volum al profesorului de matematici din deșertul filmelor western. Una peste alta, Smarandache pune la îndoială, ca totdeauna, *totul*, evitând fundăturile unor răspunsuri provizorii, preferând *drumul*, și nu *destinația*, căutând mereu următoarea întrebare, chiar cu riscul de a descoperi că este aceeași, doar că altfel formulată. (Andușa R. Vătuiu)

ISBN 978-1-59973-704-1

9 781599 737041 >